

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Lenka Němcová

Masmédia a žáci 1. stupně základní školy

Olomouc 2018

vedoucí práce: PhDr. René SZOTKOWSKI, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Masmédia a žáci 1. stupně základní školy“ vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne

.....

Lenka Němcová

Poděkování

Děkuji PhDr. Renému Szotkowskému, Ph.D. za věnovaný čas, odborné vedení a podnětné rady při zpracování mé bakalářské práce. Dále děkuji pedagogům a žákům, kteří se mnou spolupracovali při provádění průzkumu.

OBSAH

ÚVOD	6
I. TEORETICKÁ ČÁST	8
1 MÉDIA A MASMÉDIA	8
1.1 Média a bližší vymezení	9
1.2 Rozdělení médií	10
1.3 Funkce médií	12
1.4 Masmédia	14
1.4.1 Masová komunikace	16
2 ELEKTRONICKÁ MASMÉDIA	17
2.1 Televize	17
2.2 Internet	18
2.3 Chytrý telefon (smartphone)	19
3 ŽÁK 1. STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY	21
3.1 Vymezení pojmu mladší školní věk	21
3.1.1 Tělesný vývoj	21
3.1.2 Kognitivní vývoj	22
3.1.3 Sociální a emoční vývoj	22
3.2 Dítě a masmédia	23
4 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	26
4.1 Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020.....	27
4.2 Mediální výchova v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání	28
II. PRAKTICKÁ ČÁST	31
5 ZHODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU ZKOUMANÉ PROBLEMATIKY	31
6 POPIS PRŮZKUMU	34
6.1 Cíle a problémy průzkumu	34
6.2 Výběr vzorku do průzkumu	35
6.3 Metoda průzkumu	35
7 VÝSLEDKY PRŮZKUMU	37
8 SHRUTÍ VÝSLEDKŮ A DISKUZE	56
9 ZÁVĚR	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	60

SEZNAM ZKRATEK	65
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	66
SEZNAM PŘÍLOH	67
ANOTACE	73

ÚVOD

V úvodní části bych ráda nastínila problematiku médií a masmédií. Proč bychom se měli těmito informačními a komunikačními technologiemi zabývat a jaký vliv a dopad mají na naši společnost.

Vznikají nová média, která nás ovlivňují v každodenním životě. Mohou mít i dopad na naši mysl a především budoucnost. Ale teď trochu konkrétněji; média a masmédia – pro někoho mohou být užitečná, jelikož z nich čerpáme spoustu informací. Masmédia jsou mnohdy i náplní naší práce. Na druhou stranu mohou být pro nás i nebezpečná. A to zejména pro naše nejmenší – pro naše děti.

Moje bakalářská práce, nazvaná: Masmédia a žáci 1. stupně základní školy, se zaměřuje na používání masmédií mladšími žáky. Jsou naší budoucností a předpokladem pro dobrou a bezpečnou budoucnost. Je tedy velmi důležitá správná výchova, morálka a životní hodnoty, které dětem musíme předávat již od útlého věku. A jelikož nás v poslední době obklopol svět médií, je třeba naši budoucí generaci preventivně chránit před jejich nepříznivými vlivy a působením.

Proč zrovna masmédia? Protože nás obklopují dennodenně, aniž bychom si toho byli mnohdy vědomi. Častokrát jim nevěnujeme ani pozornost, ale přitom jsme jimi přímo i nepřímo ovlivňováni. Hlavním problémem se může zdát, že veškeré, mnohdy nepravdivé informace, které díky těmto sdělovacím prostředkům získáváme, předáváme i našim dětem. Malým dětem, které nemají plně vyvinuté myšlení a nejsou zodpovědné za své činy. My, dospělí lidé, jsme jejich vzorem, a měli bychom se podle toho chovat. Jedná se o naše chování a jednání ať už na veřejnosti, doma či v soukromí. Takto dětem předáváme své zkušenosti a pohled na život. Jsou to zkušenosti a návyky, které děti budou využívat po celý svůj život a protože právě děti jsou naší budoucností, měli bychom se zabývat masmédií. A je jen na nás, kolik násilí a špatných návyků našim potomkům předáme.

K problematice masmédií mě přivedla i osobní zkušenost. Jako studentka Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci jsem měla možnost praxe ve školních i mimoškolních zařízeních, kde jsem byla svědkem nadměrného používání masmédií, především chytrých mobilních telefonů.

Masmédia se pro děti stávají nezbytnou součástí života, tohle tvrzení potvrzuje spousta výzkumů zabývajících se touto problematikou, například výzkum, směřovaný na české žáky prokázal, že 39 % respondentů tráví na mobilu 60 minut denně (Havlíková 2016).

Proto bychom se měli masmédiím věnovat. Měli bychom děti naučit, jak se správně chovat na internetu a jak používat masmédia. Právě z tohoto důvodu se na školách začala vyučovat mediální výchova, která má žáky informovat o správném využívání hromadných sdělovacích prostředků.

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit nejdůležitější aspekty v používání vybraných masmédií u vybraných žáků 1. stupně základní školy v Blansku. Tento záměr bude naplněn za pomoci dílčích cílů teoretické a praktické části.

Cílem teoretické části bakalářské práce je definovat, vysvětlit a popsat pojmy média a masmédia a poskytnout náhled na případný negativní vliv vybraných masmédií na žáky mladšího školního věku. V první části této práce je nutné vymezit základní pojmy – média a masmédia, jejich rozdělení a funkce působení. Dalším cílem je popsat elektronická masmédia, která jsou žáky dnes nejvyužívanější. Cílem teoretické části je také definovat pojem žák 1. stupně základní školy. Teoreticky vymezit možné nebezpečí masmédií. Vzhledem k tématu bakalářské práce je nutné propojit masmédia a jejich využití v mediální výchově, která úzce souvisí se Strategií digitálního vzdělávání.

Praktická část si klade za cíl zhodnotit současný stav používání masmédií u žáků 1. stupně základní školy, a to na základě realizovaného průzkumu. Kromě stanovení problémů, popisu výběrového souboru a zvolených metod bylo cílem praktické části zjistit, jaká masmédia jsou vybranými žáky 1. stupně Základní školy v Blansku nejvíce oblíbená. Zjistit, kolik hodin ve svém volném čase žáci věnují jednotlivým masmédiím, k jakému účelu vybraná masmédia používají a jestli vybraní žáci pocítují nějaké zdravotní obtíže, při jejich využívání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

Teoretická část této bakalářské práce je rozdělena do čtyř kapitol. V úvodních pasážích každé kapitoly jsme vymezili základní pojmy. První kapitola v teoretické části je zaměřena na vymezení pojmů médium a masmédiu, v podkapitole na masovou komunikaci a také na rozdělení a funkce médií. Druhá kapitola je věnována elektronickým masmédiím, kde se zaměříme především na televizi, mobilní telefon a internet. Třetí kapitola je věnována žákům 1. stupně základní školy, podkapitoly jsou zaměřené na tělesný, kognitivní, sociální a emoční vývoj dítěte a také na vliv a význam masmédií v životě školáka. Čtvrtá kapitola je věnována mediální výchově, podkapitoly jsou věnovány Strategii vzdělávací politiky a mediální výchově v rámcovém vzdělávacím programu.

1 MÉDIA A MASMÉDIA

V první kapitole si definujeme pojem média, která si následně rozdělíme a uvedeme jejich funkce. Jelikož hlavním tématem této práce jsou masmédiá, určíme si význam tohoto termínu a vysvětlíme si pojem masové komunikace, který s masmédií souvisí.

Dnešní autoři vycházejí z faktu, že lidstvo přechází do šesté vývojové etapy komunikace, do epochy počítačů. (Jiráček, Köpplová 2009, s. 52).

Můžeme tedy říct, že žijeme v době mediální. Proč je vhodné tuhle dobu nazvat dobou mediální? Stačí se jen podívat kolem sebe. Všude kolem nás jsou média a masmédiá.

Pro slovo medium existuje spousta definic, co autor, to jiný názor. Médium je slovo vycházející z latiny, v přímém překladu to znamená střední nebo uprostřed. Jak jsme již uvedli, má mnoho významů od chladicí kapaliny u auta až po sdělovací prostředky. My se budeme zabývat médii, která můžeme definovat právě jako sdělovací prostředky a která jsou součástí masové komunikace (Pospíšil, Závodná 2009, s. 32).

V mediálním slovníku nalezneme definici uvádějící, že médium je: „*obecně to, co existuje uprostřed a vzájemně spojuje dvě nebo více stran*“ (Reifova 2004, s. 139). Dále slovník uvádí další definice jako „*Médium v mediálních studiích je důležitý článek mezi komunikátorem a adresátem. Jsou to prostředky masové komunikace, které přenášejí informace v různých formách a za různým účelem.*“ (Reifova 2004, s. 139)

Pozastavíme-li u této definice a budeme jí věnovat větší pozornost, nalezneme v ní první zmínku o masové komunikaci, kterou se budeme zabývat v oddíle 1.4.1. Nyní se ale zaměříme na slovo masa, jelikož z tohoto slova se skládá název masmédiium. A právě masmédiium bude v této práci věnována největší pozornost.

Pro správné pochopení si nyní rozložíme nejdůležitější slovo, kterému se budeme v této práci věnovat. Je to slovo masmédiium, možno i masové médium. Tohle slovo se skládá ze dvou samostatných slov a to masa a médium. Slovo médium jsme si již vysvětlili a definovali o pár řádků výše. Abychom pochopili správný význam slova masa, použijeme také definici z mediálního slovníku. A co nám tedy o slově masa slovník říká?

Slovo masa: „*Obecně se používá k označení velkého, početně nedefinovatelného množství lidí...*“ (Reifova 2004, s. 128).

Jak jsme již výše uvedli, spojením slov masa a médium vznikne slovo masmédiium. Podle definic je masmédiium prostředek komunikace mezi velkým množstvím lidí.

V užším pojetí je masmédiium vysíláno nějakým subjektem, tedy mediální institucí, a je určeno veřejnosti. Masmédiium můžeme označit českým ekvivalentem, a to jako hromadné sdělovací prostředky, prostředky masové komunikace nebo také prostředky masové informace (Pospíšil, Závodná 2009, s. 32).

V následující podkapitole se budeme věnovat nejprve médiu, protože z toho vznikl název masmédiium. Abychom správně pochopili slovo masmédiium, musíme si nejprve řádně vysvětlit slovo médium.

1.1 Média a bližší vymezení

Můžeme tvrdit, že média u nás existují už odpradáвна, stejně jako mezilidská komunikace. Média nás ovlivňovala a ovlivňují nás dodnes, avšak každého jiným způsobem.

Média jsou pro nás prostředkem zábavy ve volném čase a také nám pomáhají tento čas organizovat. Ve skutečnosti pro nás představují největší a stále se rozvíjející průmyslové odvětví, které nám nabízí spoustu pracovních příležitostí (McQuail 1999, s. 21). To znamená i příležitosti k rozšíření obzorů a techniky.

Již v první kapitole jsme si slovo médium definovali, jako nějaký prostředek usnadňující komunikaci.

Mnoho lidí si představuje média jinak a má pro ně jinou definici. Médium v překladu znamená prostředník. Jsou to tedy prostředníci mezi poskytovanou a přijímanou informací (Pospíšil, Závodná 2009, s. 32).

Jiráček a Köpplová (2009, s. 16) ve své knize uvádí, že médium se vyskytuje v různých projevech mezilidské a sociální komunikace, je to tedy to, co poskytuje někomu nějaké sdělení.

Například článek v novinách nám zprostředkuje sdělení a my je přijmeme, noviny jsou tedy média. Ale nejen noviny a tiskoviny jsou média, existuje spousta dalších médií, kterými se budeme nadále zabývat.

Když se vrátíme v čase zhruba o dvacet let nazpět, zjistíme, že média měla jinou podobu nežli dnes. Informovala nás o tom, co se u nás stalo prostřednictvím rádia a novin. Ale společně s novými informacemi a novými technologickými procesy se vytvořila i zcela nová média, jako například internet, který řadíme mezi masová média (Pospíšil, Závodná 2009, s. 44). Masovým médiím se budeme věnovat ve čtvrté podkapitole.

1.2 Rozdělení médií

Jelikož pojem média je velmi široký, rozdělíme si je do jednotlivých podskupin. Stejně jako u funkcí médií, které si přiblížíme ve třetí podkapitole, i v rozdělení médií se názory mnoha lidí odlišují. Avšak základní je rozdělení na média tištěná a elektronická.

Tištěná média

Mezi tištěná média řadíme noviny, časopisy, knihy apod. Tato média jsou považována za nejstarší přenos informací.

Tisk zpravidla dělíme podle periodicity na denní, týdenní, měsíční aj. Velmi časté dělení je také podle cílové skupiny: pro dospělé, zahrádkáře, seniory apod. My se však zaměříme na tiskoviny určené zejména pro děti, protože tato práce je věnována žákům 1. stupně základní školy. Jaké možnosti tedy mají žáci při výběru tištěných médií?

Noviny – Tohle médium může na žáky působit nepříznivým obsahem. I když hlavním cílem novin je informovat, a žáky bychom měli vzdělávat i v mimoškolním prostředí. Noviny nejsou plnohodnotným zdrojem vždy pravdivého sdělení. Žáci mladšího školního věku ještě

nemají dostatečně vyvinuté samostatné myšlení, aby posoudili pravdivost uvedeného sdělení. Kognitivním stavem žáka se budeme více zabývat v kapitole 3.

Obsah novin je často plný politických událostí, bulváru a reklam. Noviny nám ale také přinášejí zprávy o dění nejen z našeho okolí, ale také z celého světa. Asi i proto jsou oblíbené především u starší generace, ale většinu žáků svým obsahem ani formou příliš nezaujmu.

Časopisy – Jelikož čtenářské zájmy žáků mohou být ovlivněny dalšími faktory, může se zdát, že popularita časopisů lehce upadá.

Současné mediální technologie a vymoženosti počítačů a chytrých mobilů, mohou ovlivnit trávení volného času žáků. I přes velký vliv těchto masmédií se stále vydává spousta časopisů, které se snaží žáky zaujmout. **Podle výzkumu žáky nejvíce zaujmou komiksy, příběhy, vtipy a zajímavosti. Možná proto patří mezi nejoblíbenější časopisy žáků 1. stupně například: Čtyřlístek Mateřídouška či ABC (Procházková 2013).**

Mezi další oblíbené časopisy můžeme zařadit: 21. století Junior, Jirka – komiks Jirky Krále, Sluníčko, Medvídek Pú, Kačer Donald (Procházková 2013). Tyto časopisy nabízejí žákům mimo jiné i různé hádanky, omalovánky a vystřihovánky. Pro nakladatelství časopisů je tu však stále zvětšující se riziko internetu, který žákům poskytuje stejné aktivity a v mnohem větší a dostupnější formě. O aktivitách internetu se budeme více zabývat v kapitole 2.

Knihy – Zásadním pokrokem byl vynález knihtisku v 15. století. Za tento pokrok vděčíme Johannu Gutenbergovi. Ten vydal v roce 1455 první tištěnou bibli, která byla vytvořena metodou tisku pomocí olověných razítek. V tom spočíval celý knihtisk (Pospíšil, Závodná 2009, s. 38). Také díky knihtisku vznikly mapy, plakáty a mnohé další tiskoviny.

Protože objektem této bakalářské práce jsou žáci, zaměříme se nyní na jejich vztah ke knihám. Jednou z nejoblíbenějších je např. kniha **Překlep a Škraloup od autorů Tomáše Končinského a Barbory Klárové**, která byla roku 2017 vyhlášena nejlepší knihou pro děti. Spoluautoři vsadili na pohádku o skřítcích, která je plná humoru a nadsázky (nejlepsiknihydetem.cz 2017).

Spolu s knihami souvisí i čítanky, které používají žáci 1. stupně základní školy. Tyto knihy obsahují plno příběhů, pohádek a básniček, které by měly jedince rozvíjet po stránce intelektuální, emocionální, estetické a etické (Witisková 2015).

Elektronická média

Mezi elektronická média řadíme rozhlas, televizi, mobilní telefon a internet (Urban, Dubský, Murdza 2011, s. 49).

Svým rozsáhlým působením jsou elektronická média charakteristická pro masmédia, jsou tedy určena pro širokou veřejnost neboli masu. V této podkapitole se budeme věnovat jen rozhlasu, protože televizi, chytrému telefonu (smartphonu) a internetu je věnována 2. kapitola, která se zabývá elektronickými masmédií.

Rozhlas – Patří mezi nejstarší média. V Československu bylo vysílání rozhlasu zahájeno v roce 1923, a to v Praze – Kbelích. Vysílání trvalo hodinu a jeho obsahem bylo krátké ohlášení a koncert (Kupička, Křížová 2018).

Rozhlas urychluje pohyb informací, který vede ke zrychlení dalších médií. Po příchodu televize oblíbenost rozhlasu poklesla, protože televize nabízí nové a působivější zážitky, v podobě tištěného obrazu. Rozhlas se tedy stal součástí individuální formy média (McLuhan 2011, s. 319–320). Výhodou rozhlasu je aktuálnost, spousta rozhlasových stanic nabízí přímé vysílání a má v posluchači vyvolat dojem, že je jeho součástí (Kuboušková 2016).

1.3 Funkce médií

Nyní, když jsme si média rozdělili, zaměříme se na jejich funkce, které úzce souvisí s tématem této bakalářské práce.

Funkce médií jsou téměř totožné s funkcemi masmédií, kterými se tato práce zabývá, protože obecnou funkcí masmédií je poskytnout všem lidem stejnou informaci, zprávu, či zábavu (Helešicová 2012). A právě proto jsme tuto kapitolu zařadili do naší bakalářské práce.

Jak už to tak bývá, každá věc k něčemu slouží, a tak tomu je i u médií. Právě média byla stvořena pro nějaký konkrétní účel, tedy hlavně k přenosu dat. S tím však souvisí další, někdy pro nás skryté funkce, avšak mnohdy velice zásadní a důležité (Pospíšil, Závodná 2009, s. 32).

Existuje spousta sporů mezi odborníky i laiky o tom, které funkce lze k médiím se stoprocentní jistotou přiřadit. Média jsou přímo součástí těchto sporů. Někteří z nás mohli být součástí výměny názorů právě prostřednictvím médií. Jedná se zejména o média televizní,

rozhlasové debaty či novinové komentáře a veřejná prohlášení (Pospíšil, Závodná 2009, s. 33).

Jelikož je naše společnost založená na rozmanitosti a množství názorů, vždy budou existovat pochybnosti a nepřesné odhady či dohady o tom, která funkce má právo být zařazena mezi ty základní.

Pokud budeme o médiích přemýšlet pouze jako o přenosu dat, pravděpodobně nás napadne funkce informační. Když ale nebudeme o médiích smýšlet pouze jako o přenosných informacích, napadne nás i spousta dalších funkcí, jako např. zábavní, politická, sociální či kulturní a další (Pospíšil, Závodná 2009, s. 33).

Média sehrávají v našem životě i řadu významných a občas nenahraditelných rolí. Jedná se především o funkce informativní, vzdělávací, zábavní a přesvědčovací (Ježek, Jirák 2014, s. 21).

Nyní si funkce rozebereme podrobněji, abychom pochopili, k čemu nám vlastně média slouží, v čem nás obohacují či naopak, jak nás ohrožují.

Informativní funkce – Tato funkce patří mezi nejrozsáhlejší a nejčastější. Jsou to právě média, která nás informují o „světovém dění“. Ať už se jedná o politiku, nebo o společenský život. Každý z nás již určitě zažil situaci, kdy hledal nějakou informaci. A právě média jsou klíčovou součástí této aktivity. V současné době nejčastější a také nejrychlejší způsob hledání nových informací umožňuje internet.

Typickým projevem informativní funkce je žurnalistika, která poskytuje a analyzuje informace různého charakteru. V tomto případě lze tvrdit, že média jsou pro nás přínosem (Ježek, Jirák 2014, s. 21).

Pro žáky základní školy je informativní funkce médií velice důležitá. Nabízí ji ale i masmédiu (internet), který společně s knihami (encyklopedie, učebnice) pomáhá žákům vyhledávat informace, které jim mohou pomoci při zpracovávání domácích úkolů. Informativní funkce médií i masmédií žáky rozvíjí a učí je k samostatnosti při vyhledávání konkrétních informací.

Vzdělávací a výchovné funkce – Tyto funkce úzce souvisí s předešlou, tedy informativní funkcí. Média nás prostřednictvím informací také obohacují o nové poznatky. Tím nás formují, vychovávají a vzdělávají.

Zajímavou činností zřizují webové stránky Českého rozhlasu, které poskytují především studentům tzv. čtenářský deník. Tento deník obsahuje zvukové nahrávky českých, ale i zahraničních autorů, které jsou součástí povinné školní četby. V tomto případě se jedná o záměrné působení na dítě. Média však mají mnohdy i neformální vliv na vzdělávání a výchovu žáků. **Neformální vzdělávání se realizuje především prostřednictvím filmů, časopisů a knih či internetových stránek, které jsou u žáků stále oblíbenější** (Ježek, Jirák 2014, s. 34). Tenhle fakt nám potvrzuje i výsledek námi provedeného průzkumu v praktické části.

Zábavní funkce – V neposlední řadě nás mají média především bavit a těšit. Spousta žáků tráví svůj volný čas prostřednictvím masmédií, zejména chytrého mobilního telefonu.

Výzkum od SAZKAmobilu uvádí, že první mobilní telefon obdrží žáci kolem osmého až desátého roku. Téměř 90 % dvanáctiletých dětí v Česku vlastní mobilní telefon (Havlíková 2016).

Přesvědčovací a komerční funkce – Média také disponují přesvědčovací funkcí. Jedná se zejména o reklamní a propagační sdělení, která mají navodit a motivovat diváky, aby si daný produkt koupili. **Tato média mohou být pro žáky nebezpečná, jelikož děti kolem desátého roku ještě nejsou natolik vyspělé, aby objektivně zhodnotili situaci.** O kognitivním vývoji a celkové vyspělosti žáka mladšího školního věku se budeme věnovat v kapitole 3.

1.4 Masmédia

Pojem masmédia (z anglického mass media = **hromadné sdělovací prostředky**) se skládá ze dvou samostatných slov. První část se skládá ze slova „masa“ = velké množství lidí a druhá, ze slova médium, které jsme si již definovali jako prostředek komunikace (Reifová 2004, s. 128). Jde tedy o sdělovací prostředky pro velkou skupinu lidí/dav. Masmédia jsou v některých publikacích rozložena na pojem masová média.

Pedagogický slovník definuje pojmy média i masmédia jako **„hromadné, sdělovací prostředky, kterými se realizuje masová komunikace“** (Průcha, Walterová, Mareš 2003, s. 119)

Protože se tato práce zabývá masmédií a žáky, uvedeme si zde zajímavou část definice masmédií z pedagogického slovníku. Tento úryvek pojednává o teoretickém negativním vlivu na dítě: (...) *„Zároveň probíhá široká diskuze o možných negativních vlivech médií*

(prezentace násilí aj.), zejm. na děti a mládež.“ (Průcha, Walterová, Mareš 2003, s. 119)
Násilí se může prezentovat především v elektronických hrách. Proto jsme se v průzkumu také zaměřili na oblíbenost těchto her.

I ve slovníku mediální komunikace, který nás při hledaném termínu *masmédia*, odkazuje na pojmy *médium* a *komunikace masová*, se dozvíme podobnou definici. Slovník uvádí, že **masmédia jsou v nejužším slova smyslu prostředkem masové komunikace** (Reifová 2004, s. 140).

Abychom termínu *masová komunikace* dostatečně porozuměli, musíme si nejprve důkladně vysvětlit význam *masmédií*. Poté se budeme věnovat *masové komunikaci*, která bude obsažena v následujícím oddíle.

Mezi *masmédia* obecně zařazujeme všechny druhy *masově šířených obrazových a zvukových stop*. *Masmédia* jsou tedy *média* používána jako *technický prostředek přenosu sdělení* (Pospíšil, Závodná 2009, s. 40).

Společným znakem *masových médií* je fakt, že jsou *obsahově univerzální, velmi populární a v podstatě veřejné povahy*. Významnou roli však nehraje jen *snadná dostupnost, ale spíše dostupnost časová*. Tedy fakt, že *masová média* si postupem času vytvořila *takové výrobní postupy, které jim dovolují produkovat obsahy aktuálně*. Tedy *rychle a dokonce pravidelně* (Jirák, Köpplová 2009, s. 21).

Pokud budeme *masová média* chápat jako *nejběžnější způsob trávení času mladých lidí*, nebude pro nás složité pochopit, proč jsou *masová média* již od počátku vzniku tak oblíbená. Také *oblast politiky závisí na masových médiích mnohem více*. Všechny *nejzákladnější otázky společnosti, které se týkají výkonu moci, informovanosti občanů a zvládání problémů a procesů integrace, závisí na komunikaci a jsou přenášeny prostředky masové komunikace* (McQuail 1999, s. 22).

Masová média slouží k *celospolečenské komunikaci, která směřuje od jednoho zdroje k publiku, které se skládá z velkého množství lidí*. Tito lidé mezi sebou nemají žádné *sociální vazby a navzájem se neznají, tvoří tedy tzv. „masu.“* *Masová média nepodporují vysílání a přijímání sdělení na obou stranách*. Jsou *charakteristická postavením dvou rolí – vysílatele a příjemce sdělení* (Jirák, Köpplová 2009, s. 21–22).

Mezi masová média patří noviny, časopisy, knihy, kabelové i satelitní televizní a rozhlasové vysílání a internet (Jiráček, Köpplová 2009, s. 22). My se těmito prostředky komunikace budeme zabývat v kapitole 2.

1.4.1 Masová komunikace

Termín „masová komunikace“ vznikl kolem 30. let 20. století (McQuail 1999, s. 30).

„Již samo slovo „masový“ je nabité hodnotami a rozpory a ani termín „komunikace“ dodnes nemá všeobecné přijímané vymezení,“ tvrdí McQuail (1999). *„Pojem „masový“ odkazuje k velkému počtu, rozsahu či množství (ať už lidí nebo produktů) zatímco „komunikace“ označuje předávání a přebírání významů, vysílání a přijímání sdělení.“* (McQuail 1999, s. 30–31).

Masová komunikace tedy souvisí s přenosem informací směrem k veřejnosti. Nyní si tento pojem definujeme ze slovníku mediální komunikace, který uvádí, že masová komunikace je: *„proces přenosu sdělení od komunikátora k adresátovi (...) komunikace masová není teoretický koncept, který by bylo možné terminologizovat a jednoznačně definovat (...)“* (Reifová 2004, s. 100).

I dnešní vědci zabývající se výzkumem masové komunikace potvrzují, že stále nedospěli k závěru, jaký vliv mají masová média na psychickou, ekonomickou, morální, kulturní a politickou podobu života jedince (DeFleur, Ballová-Rokeachová 1996, s. 40).

2 ELEKTRONICKÁ MASMÉDIA

Již ze samotného názvu, je patrné, čím se budeme v této kapitole zabývat. Jedná se o elektronické prostředky usnadňující komunikaci, které jsou určeny pro dav lidí – masu. V následujících podkapitolách si uvedeme vybraná masmédia, která mohou žáky nějakým způsobem ovlivňovat.

2.1 Televize

Milovníci a zastánci televize tvrdí, že díky televizi redukuje stres a že jim pomáhá relaxovat (Urban, Dubský, Murdza 2011, s. 102).

Hodně rodin tráví večery tím, že se všichni sejdou v obývacím pokoji a sledují televizi. Rodiče poté mají pocit, že tráví svůj čas s dětmi a nemusí mít žádné výčitky svědomí, že by se dětem dostatečně nevěnovali. Je ale tohle opravdu plnohodnotný a správný způsob trávení volného času s dětmi? Na jednu stranu televize rodičům častokrát zprostředkovává témata k rozhovoru s dětmi a rodinou všeobecně. Z toho vyplývá, že televize má pozitivní vliv na socializaci a integraci v rodině. Na stranu druhou si rodiče mnohokrát neuvědomují, že to, co v televizi sledují a co je pro dospělé celkem běžné, mohou děti chápat jinak a může to na ně mít negativní dopad (Sloboda 2013, s. 22–23).

*„Obavy se také soustřeďují kolem skutečnosti, že **televize nabízí dětem příklady modelového chování v nejrůznějších rolích**, a to nejen v pořadech určených dětem. Vzhledem k tomu, že jedním z často předpokládaných účinků médií je **nápodoba a změna postoje**, vzbuzuje zájem představa, že dítě si osvojí stereotypní zobrazení rolí a postoje, jež televize nabízí.“* (Burton, Jiráček 2001, s. 376)

„Velká část výzkumů dokazuje, že zájem dětí o televizi (a média všeobecně) je aktivně formován jejich schopností rozumět jejich obsahu a jejich vlastními zájmy. Proto ani velké množství výstrah, nařízení a pravidel atraktivitu médií nesnižuje, spíše naopak.“ (Sloboda 2013, s. 22–23) S porozuměním obsahu souvisí kognitivní vyspělost žáků a snaha pochopit realitu. Tohle téma si blíže vysvětlíme ve 3. kapitole.

Dnešní televizní vysílání nabízí širokou nabídku z televizních programů a každý divák si najde ten svůj oblíbený, ať už sportovní, hudební či vysílání pro děti. V posledních letech se právě programy pro děti hodně rozšířily.

Mezi nejznámější český televizní program pro děti můžeme zařadit Děčko vysílané od 31. srpna 2013. Děčko je dětská stanice, která je určena dětem od čtyř do dvanácti let. Tato dětská stanice spolupracuje s českou televizí a nabízí dětem zábavu od rána až do večera. Vysílání Děčka začíná šestou hodinou ranní a loučí se s dětmi poslední pohádkou Malovaná čítanka, které začíná ve tři čtvrtě na osm (ceskatelevize.cz 2018).

„Děčko je nejsledovanější dětskou televizí v Česku a veřejnoprávní dětskou televizí v Evropě.“ (ceskatelevize.cz 2018)

Pro velký zájem byla vytvořena webová stránka Děčka, která dětem nabízí spoustu zábavy ve formě her, sledování pohádek a různých soutěží.

Za zmínku stojí i nejnovější televizní kanál **Tuty TV, který spustil své vysílání v červnu roku 2017. Jedná se též o televizní pořady vysílané pro děti od čtyř do deseti let a mládež od jedenácti do sedmnácti let.** Ranní program je určen pro ty nejmenší, na obrazovkách můžeme vidět například známou pohádku z roku 2015 Teletubbies. V odpoledních hodinách je program věnován spíše mládeži, kterou jistě zaujme seriál Degrassi, který se odehrává ve školním prostředí a který získal ocenění televizních zahraničních stanic (Řeháková 2017).

„Novinkou pro televizní obrazovky je zařazení obsahu z YouTube. Spojili jsme se s dvacítkou těch nejlepších youtuberů, kteří zveřejňují různý obsah od beautymagzínů až k cestování.“ (Řeháková 2017) Zajímavostí a pro většinu přímo magnetem je, že Tuty TV je vysílána i živě na internetu.

2.2 Internet

Internet se stává stále populárnějším a vyhledávanějším masmédiem. Co je to vlastně ten internet?

Ze slovníku mediální komunikace: *„Internet je celosvětová počítačová síť sestávající z řady větších a menších počítačových sítí...“* (Reifová 2004, s. 94).

Obecně, je to tedy označení pro celosvětovou síť, která umožňuje přenášení různého obsahu. *„Internet tvoří velké množství kabelů, optických i metalických, bezdrátové spoje s pomocí mikrovln nebo Wi-Fi. Část komunikace na internetu probíhá i s pomocí satelitů ve vesmíru.“* (imip.cz 2018)

Největším přínosem internetu je dostupnost a rychlost vyhledávané informace. Dříve jsme používali různé encyklopedie a knihy na vyhledávání informací. Spousta lidí nám dá jistě za pravdu, že to byl velmi zdlouhavý a náročný proces. Dnes, když tu máme internet, je rázem všechno snazší a rychlejší. A přesně to potřebujeme – rychlost. Dnes každý někam spěchá a potřebuje mít všechno hned. K tomu je internet ideální.

Co je na internetu tak jedinečného? Jak jsme již zmínili, jedná se zejména o jeho dostupnost. Skoro každá domácnost dnes musí vlastnit svoji „chytrou krabičku“, ale stačí vyjít ven a podívat se kolem sebe. Na sloupy pouličních lamp, na prosklené dveře supermarketů, na ceduli před kavárnou hlásající známý slogan Wi-Fi – free.

Jelikož jsou žáci velice důvěřiví, měli by se dávat pozor, co na internetu sdílejí. Průzkumy z roku 2012, uvádí, že 80,4 % žáků sdílí na internetu svoje pravé jméno a příjmení, dále svůj E-mail sdílí 65,8 % žáků. A dalších 58,4 % žáků sdílí svoji fotografii obličeje na internetu (Kopecký, Szotkowski, Krejčí 2012, s. 25).

Internet je všude, obklopuje nás na každém kroku. S internetem usínáme, s internetem se probouzíme. Dnešní vymoženosti nám dopřávají mít internet přímo v ruce – v tzv. smartphonu.

2.3 Chytrý telefon (smartphone)

Chytrý telefon neboli smartphone je mobilní telefon, který obsahuje pokročilý operační systém. Těto systém umožňuje uživatelům vyžít Wi-Fi síť a stahovat různé aplikace a programy (it-slovník.cz 2018).

Dnešní smartphony tedy umožňují připojit se k internetu buďto pomocí Wi-Fi sítí, které se nacházejí skoro na každém kroku, nebo pomocí mobilních dat = internetový obsah. Velikost a obsah mobilních dat je možné si sjednat při tarifu u jednotlivých mobilních operátorů.

Chytré telefony nabízejí spoustu možností zábavy. Lákají nás ke stažení různých aplikací, přes internet, které nás mají nejen zabavit, ale třeba nám i usnadnit život. Jedná se o aplikace, které nám počítají spálené kalorie během dne, najdou nám nejlevnější taxi, nebo to mohou být dnes velmi oblíbené aplikace na úpravu fotografií. Spoustu lidí smartphone využívá jako diář či upomínkový kalendář, stačí si jen nastavit upozornění, a chytrý telefon nás v čas upozorní.

Dnes existují i aplikace, které nám nahrazují kreditní kartu. Mobilní telefon je tolik oblíbený, protože nám poskytuje nespočet možností, co jeho prostřednictvím můžeme dělat.

Naskytá se tedy pravá otázka, kdy koupit dítěti mobilní telefon? Většina rodičů chce pro dítě to nejlepší, zároveň si ale musí uvědomit rizika, která mohou s koupí nového telefonu nastat. Spousta dětí je schopna si mobilní telefon tzv. „vyprosit“ aby byly mezi vrstevníky oblíbené. Kdy je tedy nejvhodnější doba, ke koupě mobilního telefonu?

Odborníci uvádějí, že věk mezi osmi až deseti lety je vhodný pro první mobil, zároveň ale varují před nepříznivými vlivy, které mohou vést až k vážným sociálním problémům. Koupit dítěti mobil před osmým rokem doporučují jen, pokud má nadprůměrnou mentální a sociální vyspělost (Česká tisková kancelář 2016).

Avšak podle výsledků Minisčítání 2015 **vlastní svůj mobilní telefon 22,1 % dětí již před nástupem do první třídy. Žáků vlastnících mobil na prvním stupni základní školy je 66,2 %, na druhém stupni základní školy 8,7 %** (Hron 2015).

Největší hrozbou pro výchovu dětí je však právě mobilní telefon, tablet, či počítač. **Tato masmédiá dokážou dítě tak pohltit, že naprosto přestane vnímat realitu a může se stát na zařízení závislé. Hraním nevhodných her, které si dítě může stáhnout do svého mobilu, ztrácí svoji přirozenou fantazii a reálné vnímání světa. U dítěte může narůstat agrese a nesoustředěnost, mohou nastat i problémy s mluvením a vnitřní neklid** (Redakce 2016).

Lydie Džundová (odbornice na dětskou psychologii) radí: *„Máte strach, že se z dítěte stane „závislák“ na mobilu? Dítě podvědomě opakuje vše, co vidí kolem sebe. Omezte proto hovory v jeho přítomnosti na minimum a vyhněte se bezcílnému brouzdání po internetu z mobilního telefonu či hraní her.“* (Havlíková, 2016)

Na internetu je ale také spousta her, které si kladou za cíl neformálně vzdělávat žáky. Například aplikace **sCool Matematika**. Jak již z názvu vyplývá, jedná se o matematickou hru, ve které se žáci pod vedením doktora Poplety učí sčítat, odčítat, násobit a dělit. Aplikace **Jdu do školy!**, nebo **Český jazyk – pravopis** jsou další zajímavé aplikace, které pomáhají s rozvinutím základních znalostí v českém jazyce a slouží k pochopení základů pravopisu (dtest.cz 2015).

3 ŽÁK 1. STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

V této kapitole se zaměříme na žáky prvního stupně, protože na ně bude směřován i výzkum v části praktické. Konkrétněji se budeme zabývat dětmi ve věku od osmi až jedenácti let. Z pohledu vývojové psychologie se jedná o mladší školní věk, který s nástupem jedenáctého roku dítěte hraničí se starším školním věkem. Charakterizujeme si schopnosti, vědomosti a dovednosti dítěte. Přiblížíme si jeho vnímání a pohled na svět, abychom v praktické části lépe pochopili směr jeho myšlení. Na začátku podkapitoly vymežíme pojem mladší školní věk, uvedeme specifické znaky pro toto období. Dále si přiblížíme tělesný, kognitivní, sociální a emoční vývoj dítěte.

3.1 Vymezení pojmu mladší školní věk

Mladší školní věk je období dítěte od šesti do deseti, možno i jedenácti let. Někdy tomuto období říkáme „první puberta“ nejspíš proto, že v této etapě života dochází k oslabení nervové soustavy. S tím souvisí i větší únava, neklid a potřeba pohybového uvolnění. Tohle období je velice důležité z pohledu fyzického vývoje. Děti rostou do výšky a vytahují se z tzv. „dětské baculatosti“.

Například Vágnerová (2012, s. 255) vyčleňuje období mezi devátým až dvanáctým rokem a nazývá jej středním školním věkem. Dítě si v tomto věku vytváří a buduje určitou sociální pozici ve škole, která má vliv na postavení ve vrstevnické skupině a na jeho osobnostní vývoj

3.1.1 Tělesný vývoj

S ohledem na tělesný vývoj musíme dbát na individualitu každého žáka, včetně pohlaví. Růst a hmotnost těla u dívek se obvykle pozastavuje, zároveň ale dochází ke zvětšování objemu srdce a hmotnosti mozku dítěte. Zdokonalují se činnosti svalů, pohyblivost kloubů a zrychluje se vedení vzruchu nervem (Šimčíková-Čížková 2003, s. 94).

Tělo dítěte nabývá především objemu, díky tomu mohou dívky na konci tohoto období působit vyspěleji vůči chlapcům. Na druhou stranu, chlapi nacházejí zálibu v pohybových aktivitách spojených zejména s vytrvalostí. Dostatek fyzických aktivit je pro chlapce i dívky v tomto období nezbytný, **je ale potřeba dbát opatrnosti při jednostranném zatěžování. Mohlo by tak snadno docházet k poškození páteře a ochabnutí či zkrácení svalstva.** Mnoho potíží, které řešíme v dospělosti, totiž úzce souvisí právě s tímto obdobím (Lábusová 2018).

McLuhan (2011, s. 321) ve své knize poukazuje na **negativní důsledky sledování televize. Děti bezprostředně sledují tištěnou obrazovku ze vzdálenosti asi šestnácti centimetrů, bez ohledu na to, jak dobře vidí, a to zapříčiňuje špatné držení těla.** Dalším možným negativním vlivům, spojených s používáním s masmédií u dětí se budeme věnovat v podkapitole 3.2 s názvem Dítě a masmédiá, zmíníme se zejména o tabletovém ramenu a esemeskovém krku.

Další patrné změny můžeme sledovat také v obličejí, který koncem tohoto období nabírá typické rysy dospělé tváře a dochází k výměně dětských zubů (Lábusová 2018).

3.1.2 Kognitivní vývoj

Někteří autoři označují toto období jako “naivní realismus“. **Dítě je důvěřivé a přijímá vše, co se dozvídá od svých rodičů, pedagogů a jiných tzv. přímých autorit** (Lábusová 2018). Proto je důležité pracovat s mediální výchovou i ve školním prostředí a žáky tak dostatečně informovat o nebezpečí masmédií. Více se budeme mediální výchovou zabývat v kapitole 4.

„Když má dítě řešit problém, o němž mnoho neví a nemá s ním potřebnou zkušenost, použije spíše vývojově nižší, primitivnější strategii uvažování (Vágnerová 2012, s. 266).

Dítě se v tomto období snaží ve všem uspět, dokazuje si tím svou vlastní hodnotu a zvyšuje sebevědomí (Šimčíková-Čížková 2003, s. 93). Jedinec pracuje s realitou, chce poznat, jaký je svět a podle jakých pravidel funguje. Ke konci období vychází ze své vlastní zkušenosti a dává přednost takovému tvrzení, o kterém se může sám přesvědčit (Vágnerová 2012, s. 267).

Paměť je na začátku období mechanická, neúmyslná, postupem času se uplatňuje záměrné zapamatování a logický úsudek. Dítě dosahuje vrcholu představivosti a dovede rozlišit realitu od fantazie. (Šimčíková-Čížková 2003, s. 95).

3.1.3 Sociální a emoční vývoj

V tomto období se rozvíjí emoční inteligence. Právě tato stránka osobnosti má velký vliv na úspěšnost a spokojenost žáků. Školáci si své emoční prožitky spojují s logickým uvažováním. Začínají se u nich vyvíjet vyšší emoční city – intelektové, sociální, etické a estetické. Pro dítě je velmi důležité kladné sebehodnocení a morální vývoj, který je ovlivněn výchovnými styly a vztahy v rodině (Šimčíková-Čížková 2003, s. 97).

I když je rodina pro dítě stále na prvním místě, začíná se u žáka projevovat nová touha sociální role a postavení ve vrstevnické skupině. Dítě si rozšiřuje své sociální zkušenosti a postupně se odpoutává od rodiny, navazuje nové vztahy s vrstevníky a učí se kooperaci ve skupině (Šimčíková-Čížková 2003, s. 98).

U dětí se také zlepšuje schopnost rozpoznávání a chápání emocí druhých, tato schopnost je spojena s poklesem egocentrismu. **Rozvíjí se tedy schopnost empatie, která může vést až k negativnímu ovlivnění dítěte a pocitu viny** (Vágnerová 2012, s. 306). **Dítě je tedy snadno ovlivnitelné a s tím může souviset problematika kybergroomingu (citové vydírání).** Případ týkající se kybergroomingu si uvedeme v kapitole 4.

Někteří autoři uvádí, že dítě se v tomto věku vyvíjí plynule ve všech oblastech, jde o období tzv. relativního klidu a pohody. Tohle období končí nástupem na druhý stupeň základní školy (Vágnerová 2012, s. 255).

3.2 Dítě a masmédia

V dnešní době se mnoho lidí domnívá, že masmédia mají na děti velký vliv. Dítě je vnímáno, jako bezbranný a nepřislušný příjemce, který není schopen se bránit nepříznivým vlivům masmédií (Burton, Jiráček 2001, s. 375).

Když budeme přemýšlet, jaký vliv a dopad mají masmédia na děti, musíme brát v potaz i to, jakou funkci pro děti masmédia mají. Jistě se nejedná jen o negativní dopad, nejčastější funkce masmédií je přeci informativní – viz. podkapitola 1.3. Dítě si pomocí masmédií rozvíjí samostatnost a může si doplnit znalosti.

Nejprve se na masmédia podíváme z té pozitivní stránky. Díky masmédiím mají rodiče možnost sledovat průběh studia svých dětí on-line (i-škola, elektronická žákovská knížka). Tyhle internetové stránky mohou používat žáci. Mnohdy se tam dovědí, jaký byl domácí úkol, nebo co si mají na příští školní hodinu nachystat. Mnohem častěji si také žáci začínají vytvářet svá diskusní fóra, kde mohou řešit školní problémy, či si přeposílat studijní materiály (Novotný 2017).

Na druhou stranu je alarmující zjištění, že některé děti, ve věku, ve kterém si ještě neosvojili gramotnost, již vlastní nějaké masmédiium. Stojí tedy za uváženu, zda má tohle zařízení na dítě opravdu pozitivní vliv.

Výzkumy z února roku 2016 ukázaly, že téměř 13 % českých dětí vlastní mobil již v pěti letech. Čím to je? Rodiče pořizují dětem mobil zejména kvůli bezpečnosti. Chtějí mít možnost své dítě kdykoliv zkontrolovat. Dalším impulzem rodičů pro koupi mobilního telefonu je vstup dítěte do školního procesu, tedy do první třídy (Havlíková 2016). „*Jen 16 % účastníků průzkumu přiznává, že je ke koupi telefonu dítě přimělo z důvodu sociálního tlaku – chtělo jej, protože jej měli ostatní (...)*“ říká Jan Schmiedhammer, ředitel SAZKAmobilu (Havlíková 2016).

Společně s masmédií jsou spojena různá nebezpečí v podobě kyberšikany = agresivní, záměrné a opakované chování vůči slabšímu jedinci/skupině, který/á se nemůže bránit. Pro příklad si tu uvedeme případ ze zahraničí, který se stal prvním mediálně známým případem kyberšikany.

Jedná se o chlapce, který si pro svou vlastní potřebu natočil video, ve kterém předvádí bojovou scénu z filmu Světové války (Star Wars). Bohužel se tato videonahrávka nějakým nedopatřením dostala do rukou spolužáků, kteří ji zveřejnili na internetovém kanálu. Video zhlédlo obrovské množství lidí a našli se mezi nimi i tací, kteří jej upravili. Do videa nahráli zvukové a světelné efekty, a tak prošlo ještě dalšími úpravami v podobě remixů apod. V roce 2006 jej vidělo více než 900 milionů lidí, rok poté bylo vyhlášeno nejoblíbenějším videem na světě. Kromě dalších úprav, začaly vznikat i vtipné koláže a chlapec byl mnohokrát zesměšňován v různých pořadech či poštovních známkách. Tenhle tlak už neustál a musel se dlouhodobě léčit v péči psychiatra (Kopecký, Szotkowski, Krejčí 2013, s. 25–29).

Vlivy digitálních technologií se také zabývá německý psychiatr Manfred Spitzer. Ve svých knihách apeluje zejména na rodiče mladších dětí a upozorňuje na možná nebezpečí digitálních technologií. Nyní si jeho názory na vývoj dětí s masmédií přiblížíme.

Spitzer konstatuje, že digitální technologie nemají žádný pozitivní vliv na výuku žáků, mají jen spoustu vedlejších účinků, například zabraňují schopnostem dítěte se učit (Matějčková 2016). „*Opakovaně se ukazuje, že děti, které jsou ve školách vyučovány bez tabletů, dosahují řádově lepších výsledků než ty, které se učí na tabletech.*“ (Matějčková 2016)

Podle doktora Spitzera se děti, které si během dne aktivně povídají, vyvíjejí lépe než ty, které jen sedí před monitory svých počítačů, nebo mobilů, protože s digitálními médii

je spojená velká morální zodpovědnost. Doktor Spitzer **označuje smartphone, kterému se věnujeme v podkapitole 2.3, jako nebezpečnou zbraň, kterou můžeme kohokoliv šikanovat, sledovat pornografii a sdílet další nevhodné obsahy** (Matějčková 2016).

Dalším negativním jevem, který se projevuje při používání masmédií žáky, je výskyt tzv. kybernemoci.

Mezi nejznámější kybernemoci patří:

- Tabletové rameno

„Tablet běžně používáme tak, že ho máme položený na nohou, v klíně nebo ho držíme v rukách. V této poloze dochází k velkému předklonu a předsunutí krční páteře a hlavy. To způsobuje napětí a přetížení jak krčních, tak i ramenních svalů a vzniká bolest. V důsledku toho se mohou postupně rozvíjet i degenerativní změny na páteři (...)“ říká MUDr. Michaela Tomanová (zdravi.doktorka.cz 2017).

- Syndrom emeskového krku

Tohle omezení zapříčiňuje smartphone – viz podkapitola 2.3. Pozor bychom si měli dávat zejména, **u dítěte, která hraje na chytrém mobilu hru, protože jak jsme si již dříve uvedli, hra jedince dokáže natolik pohltnout, že není schopen vnímat čas.** Dítě poté zůstává v poloze, která je nutí mít dlouhodobě krk v nepřírozené a nepříjemné pozici. (Benešová 2016). Projevy syndromu esemeskového krku jsou bolesti a zvýšená citlivost horní části páteře, ztuhlost svalů v oblasti krku, nebo třeba bolest ramenou (Konupková 2017).

Doba strávená ve špatném a nepřírozeném postavení těla zvyšuje riziko přetížení a nerovnováhy celého těla, tvrdí MUDr. Michaela Tomanová (Benešová 2016).

Prevencí může být vhodné používání tabletu či smartphonu, které souvisí s dynamickými změnami poloh a využívání poloh úlevových, které protahují svaly. Nejúčinnější prevencí je však zdravý a pravidelný pohyb (zdravi.doktorka.cz 2017).

„I přesto, že tablet či smartphone děti zabaví, mohou tyto technologie negativně ovlivnit jejich psychomotorický vývoj a postupně by mohlo vzniknout i vadné držení těla.“ (zdravi.doktorka.cz 2017) S teorií negativního vlivu masmédií na zhoršený vývoj dítěte souhlasí i již zmiňovaný McLuhan. Ten poukazuje zejména na negativní důsledky při sledování televize. **A právě s těmito nemocemi či obtížemi souvisí jednostranné zatěžování dítěte,** o kterém jsme se zmiňovali v tělesném vývoji dítěte, v kapitole 3.

4 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tak, jak se mění a vyvíjí společnost, jde dopředu i výchova a vzdělávání. V dnešní době není lehké žáky zaujmout jen barevnou učebnicí, nebo zábavnými pracovními listy. Hledáme pro žáky různé zábavné formy učení a k tomu nám mohou dopomoci i masmédiá, která postupně zahrnujeme do výuky.

Pedagogický slovník, o mediální výchově říká, že je to: „*výchova k orientaci v masových médiích, k jejich využívání a zároveň k jejich kritickému hodnocení.*“ (Průcha, Walterová, Mareš 2003, s. 119)

Nejde jen o to, aby žáky učení bavilo, jde i o jejich bezpečnost. Jak jsme už zmiňovali dříve, žijeme v mediální době. Děti, které vlastní nějaké masmédiium, mnohdy ani netuší, jak se s ním zachází a co všechno jim může hrozit.

Média mají stále silnější dopad na lidskou osobnost, na chování nejen jedince, ale i celé společnosti a na životní styl. Stávají se socializačním činitelem. Sdělení, která jsou vysílána prostřednictvím médií, mají díky nestejnorodému obsahu za úkol nejen informovat a přesvědčit, ale také pobavit a mnohdy zmanipulovat (MŠMT 2014, s. 12). Jak jsme si již uvedli v předchozí kapitole, dítě mladšího školního věku je velmi ovlivnitelné a lehce zmanipulovatelné.

Můžeme si to také ukázat na některých případech, které se týkají kybergroomingu = psychická manipulace oběti, nejčastěji za účelem sexuálního zneužití. Konkrétně jde o případ náctileté žákyně, která udržovala kontakt přes internet s dospělým mužem. I když se rodiče snažili tomuto kontaktu zabránit, žákyně i dále komunikovala s mužem pomocí telefonního mobilu, který jí zaslal. Po několika dnech žákyně zmizela, a o tento případ se začala zajímat policie. Došla k děsivému závěru. Muž, který kontaktoval žákyni, byl v síti pedofilů komunikujících mezi Evropou a USA. Právě on jí zajistil falešný pas a poskytl finance na převoz do Řecka. Dívku se podařilo po pěti měsících nalézt. Nyní je v péči psychiatrické kliniky, kde se léčí z traumatu sexuálního a fyzického mučení (Szotkowski, Kopecký, Krejčí 2013, s. 67).

Dívka byla mužem tak zmanipulovaná, že i přes výstrahy rodičů i nadále s dotyčným mužem komunikovala. Dokonce se přiznala, že jej milovala.

Je tedy velice důležité naučit děti správnou a bezpečnou komunikaci na internetu. Proto je tu mediální výchova, kterou můžeme vnímat jako soustavné předávání vědomostí o médiích. Je bezesporu velmi důležitou součástí výuky.

Mediální výchova se může odehrávat v oblasti školní a mimoškolní. V rámci školní oblasti se mediální výchova týká základního, středního a vyššího odborného vzdělávání. V oblasti mimoškolní je mediální výchova zahrnuta v rámci nejrůznějších mimoškolních aktivit (Kubínová 2017).

My se budeme zabývat mediální výchovou v základním vzdělávání, jelikož tato práce je zaměřena na žáky prvního stupně základní školy.

Předchůdcem mediální výchovy je **Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020**, která počítá s vývojem médií i do budoucnosti. Tímto klíčovým dokumentem se budeme zabývat v následující podkapitole.

4.1 Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky České republiky je dokument, který obsahuje řadu cílů a opatření ke vzdělávání a zároveň obsahuje tři priority. Jsou to:

- „*snižovat nerovnosti ve vzdělávání,*
- *podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad,*
- *odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém.*“ (MŠMT 2014, s. 14)

S těmito prioritami souvisí Strategie digitálního vzdělávání. Tato strategie přispívá ke zvýšení digitální gramotnosti a rozvoji elektronických dovedností občanů (vzdelavani2020.cz 2014).

Cíle Strategie digitálního vzdělávání

- „*otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií,*
- *zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi,*
- *rozvíjet infromatické myšlení žáků.*“ (MŠMT 2014, s. 15)

Vize

Vize tohoto vzdělávání se opírá o tzv. otevřené vzdělávání, které umožňuje každému jedinci bez rozdílu a překážek vzdělávat se po celý život. Takové vzdělávání je realizováno digitálními technologiemi, které nabízejí vzdělávací příležitosti, digitální učební materiály a další zdroje, které lze pro vzdělávání využít. S tím souvisí zajištění přístupu ke kvalitnímu a vysokorychlostnímu připojení z domova, ze školy, z práce i na cestách – ve veřejném prostoru (MŠMT 2014, s. 11).

(...) „Je zřejmé, že právě digitální technologie mají zásadní podíl na nutnosti přehodnotit vzdělávací cíle a měnit zažité postupy a vazby v našem vzdělávacím systému. V době, kdy naše školství ještě zcela nezpracovalo nutnost důsledně a od počátku školní docházky rozvíjet digitální gramotnost žáků, čelíme další nové situaci. (...) Je nezbytné vybavovat žáky znalostmi a dovednostmi z oblasti informatiky, které jim umožní stát se tvůrci technologií a posílit rozvoj IT (=informační technologie) sektoru u nás.“ (...) (MŠMT 2014, s. 11)

Realizace

Tohle moderní vzdělávání bude realizováno kvalitními učiteli, kteří budou schopni přizpůsobit se novým podmínkám a budou schopni využívat prostředky k podpoře úspěchu svých žáků. Pozornost bude věnována kreativitě žáka, inovativnímu myšlení a schopnosti celoživotního učení. Bude také nutné posílit modernizační a inovační procesy ve školách a zejména v samostatné výuce. **Důraz bude kladen na bezpečnost využívání digitálních technologií a etiku**, která se bude zvyšovat povědomím o autorských právech (MŠMT 2014, s. 15).

A jak je to tedy s realizací mediální výchovy? Na to se podíváme v další podkapitole, která se věnuje mediální výchově v základním vzdělávání.

4.2 Mediální výchova v rámcovém vzdělávacím programu v základním vzdělávání

Zaměříme se tedy na mediální výchovu v základním vzdělávání. Co říká o mediální výchově rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání?

Od roku 2006 je mediální výchova zaváděna v dokumentech rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, je obsažena v tzv. Průřezových tématech.

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělávání a jejich obsah a rozsah určuje školní vzdělávací plán každé školy. Průřezová témata jsou obsažena v několika oblastech vzdělávání a mají za úkol formovat a rozvíjet postoj a hodnoty žáků. Integrace mediální výchovy do vzdělávání dává velikou volnost, přes projektovou výuku, dovednostně týmovou výuku – školní časopis, školní web..., nebo samostatný vyučovací předmět (Pastorová, Jiráček 2015, s. 19).

Podtémata mediální výchovy:

- *„Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.*
- *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.*
- *Stavba mediálních sdělení.*
- *Vnímání autora mediálních sdělení.*
- *Fungování a vliv médií ve společnosti.*
- *Tvorba mediálního sdělení.*
- *Práce v realizačním týmu.*“ (prurezovatemata.cz 2017)

V širším pojetí má mediální výchova v základním vzdělávání přinášet žákům poznatky o mediální komunikaci a práci s médii.

V pojetí užším má mediální výchova ve vzdělávání za úkol naučit žáka primární mediální gramotnosti. To zahrnuje znalost fungování dnešních médií a jejich rolí v našem životě a také schopnost objektivně posoudit a analyzovat skutečnost určitých sdělení. V neposlední řadě jde o to, aby se žáci naučili správně s médii pracovat a využívat je nejen ve svém volném čase, ale i v oblasti vzdělávání – viz. podkapitola 4.1 – Cíle Strategie digitálního vzdělávání. (MŠMT 2007, s. 111).

Jak jsme si již uvedli výše, Průřezová témata jsou uvedena v jednotlivých školních vzdělávacích plánech. Protože se v praktické části budeme věnovat žákům ze základní školy v Blansku, zaměříme se na jejich školní vzdělávací plán (dále jen ŠVP).

ŠVP základní školy v Blansku obsahuje samostatný vyučovací předmět – Informatika. Pátá třída prvního stupně má tento předmět ve svém rozvrhu jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně informatiky, která pojme kapacitu patnácti žáků. Proto je třída rozdělena do několika skupin a každý žák pracuje na samostatném počítači. Pokrytí průřezových témat je následující:

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.
- Stavba mediálních sdělení.
- Vnímání autora mediálních sdělení.
- Tvorba mediálního sdělení. (Nezval 2007, s. 158–160)

Vývoj mediální techniky, který nabral ohromné tempo, nám může v určitých oblastech velice pomoci. Možná by bylo ale dobré, trochu se zamyslet a probudit v dětech touhu usínat raději s knihou, než s mobilem v ruce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části se budeme zabývat problematikou masmédií v životě žáků, kterou jsme zmínili již v teoretické části bakalářské práce. Praktická část se bude věnovat také průzkumu, který jsme uskutečnili na prvním stupni základní školy v Blansku.

5 ZHODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU ZKOUMANÉ PROBLEMATIKY

Již v teoretické části jsme si nastínili určité výzkumy, týkající se problematiky výskytu masmédií u žáků 1. stupně základní školy. Pro přehlednost a lepší orientaci v této práci vše shrneme a doplníme dalšími výzkumy.

V srpnu 2016 se uskutečnila studie zaměřená na média a žáky mladšího školního věku. Tato studie byla realizována Centrem pro mediální studia při Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Výsledky studie poukázaly na oblíbenost médií u mladších školáků. **Mezi oblíbená média byly velice často uváděny mobilní telefony, počítače či tablety. Tyto přístroje získaly u dětí obdiv, a to především proto, že umožňují hraní her.** V případě elektronických her jsou patrné genderové odlišnosti. **Zatímco dívky zaujaly hry o vaření, chlapci uváděli, že raději hrají sportovní hry a tzv. střílečky. Kromě digitálních médií, zmiňovaly děti i tištěná média, jako například časopis Čtyřlístek a další pohádkové příběhy** – viz.kapitola 1.2 Rozdělení médií, v teoretické části (Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova 2016, s. 23).

Zajímavý výzkum, prováděný na českých žácích ve věku devíti až šestnácti let, který byl realizován Národním institutem dětí a mládeže v České republice, přinesl významné výsledky. Zjistilo se, že Česká republika je na pátém místě v digitální vyspělosti ze všech evropských zemí (zmv.nidv.cz 2018)

Dále:

- 75 % českých žáků, ve věku od devíti do šestnácti let uvedlo, že používají internet každý den nebo skoro každý den,
- 72 % žáků uvedlo, že má profil na sociálních sítích,
- 42 % žáků mělo kontakt s člověkem, se kterým se seznámili na internetu,
- 13 % žáků se poté s dotyčným setkalo tváří v tvář (Maříková 2013).

České děti se tak staly nadprůměrnými uživateli internetu (Maříková 2013).

Tento výzkum tedy dokazuje oblíbenost internetu mezi školáky, ale protože tato práce se nezabývá jen internetem, uvedeme si i další studie, které se budou týkat i ostatních masmédií.

Další studií, která se zabývala oblíbeností a výskytem masmédií u dětí, se konala v říjnu 2016 a byla realizována společností Nielsen Admosphere. Výzkumu se účastnilo 1031 respondentů (nielsen-admosphere.cz 2017), a zjistily se tyto výsledky:

- „8 z 10 dětí ve věku 10 - 14 let vlastní *smartphone* (ve skupině 6-14 let je to 58 %),
- **96 % dětí, které mají *smartphone*, využívá internet** (71 % jen přes *wifi*, 23 % *wifi* + *mobilní data*, 3 % pouze *mobilní data*),
- **mezi oblíbené činnosti, ke kterým děti používají *smartphone* alespoň jednou týdně, patří poslech hudby (77 %), hraní her (70 %), návštěva sociálních sítí (68 %) a sledování videí (60 %)**“ (nielsen-admosphere.cz 2017).

Výskytem mobilního telefonu (*smartphonu*) u dětí se více zabývá podkapitola, s názvem Chytrý mobilní telefon, která je součástí 2. kapitoly v teoretické části této práce, ve které mimo jiné uvádíme další průzkum, že **66,2 % žáků na prvním stupni základní školy vlastní mobil** (Hron 2015).

Také v podkapitole 3.2 Děti a masmédiá, teoretické části, jsou uvedeny zmínky o výzkumech používání mobilů dětmi, které potvrzují, že mobil vlastní dokonce i děti ve věku pěti let.

Podle výzkumů je také patrné, že u mladších školáků je velmi oblíbená mediální tvorba. Nejen fotografování, ale zejména nahrávání videí je u dětí populární. Jedna osmiletá dívka se svěřila, že vlastní svou kameru, kterou používá se sestřenicí (14 let): „...*Ořezáváme videa a přidáváme tam i nějaké fotky a pak je z toho třeba nějaký dlouhý film.*“ Video poté někomu přímo pošlou, nebo je nahrají na internet (Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova 2016, s. 24).

Spousta dětí si bohužel neuvědomuje riziko, které jim může hrozit. O negativní zkušenosti s natáčením videa pojednáváme v podkapitole 3.2 Dítě a masmédiá, kde jsme popsali případ týkající se kyberšikany.

Momentální situace v tedy následující: Česká republika podporuje využívání mediálních přístrojů i ve škole, důkazem toho je Mediální vzdělávací plán, kterému se věnuje 4. kapitola

v teoretické části. Mediální výchova se snaží seznámit žáky s tím, jakou roli a postavení mají dnešní média ve společnosti. Tato výchova má za úkol naučit žáky mediální gramotnosti, která souvisí s fungováním a využíváním médií nejen v jejich volném čase. Můžeme tedy říct, že tato výchova je jakýmsi náznakem preventivního opatření pro žáky.

Žáci mladšího školního věku dnes dávají přednost elektronickým masmédiím, a jelikož mediální prostředky se stále vyvíjí, snaží se je dnešní společnost naučit správnému používání a uchopení těchto médií a masmédií.

6 POPIS PRŮZKUMU

Část týkající se průzkumu začíná určením jeho cílů a uvedením deskriptivních problémů, které jsou vyjádřeny tázací formou. V další části této kapitoly popisujeme výzkumný vzorek, použitý v této práci a metodu výzkumného šetření.

6.1 Cíle a problémy průzkumu

Hlavním cílem průzkumu této bakalářské práce bylo zjistit nejdůležitější aspekty v používání vybraných masmédií u vybraných žáků 1. stupně základní školy v Blansku. Dílčími cíli práce bylo zjistit, jaký druh masmédií je oblíbený u vybraných žáků 1. stupně základní školy v Blansku. Také nás zajímalo, kolik hodin denně jednotlivým masmédiím vybraní žáci věnují. Zároveň je kladen důraz na zjištění, jakou techniku masmédií vybraní žáci 1. stupně základní školy v Blansku vlastní, k čemu masmédiá využívají a zda pociťují nějaké zdravotní obtíže při jejich používání. A v neposlední řadě jsme se zaměřili na to, zda žáky omezují rodiče při používání těchto masmédií a jestli žáci omezení dodržují. Vzhledem ke stanoveným cílům výzkumného šetření jsme si stanovili deskriptivní neboli popisné problémy, které zjišťují a popisují danou situaci, stav, nebo výskyt určitého jevu.

Deskriptivní otázky (problémy) průzkumného šetření

- 1) Jaká masmédiá označují vybraní žáci 1. stupně základní školy v Blansku za svá nejoblíbenější?
- 2) Kolik času tráví vybraní žáci 1. stupně základní školy v Blansku s vybranými masmédií?
- 3) Vlastní vybraní žáci 1. stupně základní školy v Blansku svůj chytrý mobilní telefon?
- 4) Omezují vybrané žáky 1. stupně základní školy v Blansku rodiče/příbuzní v používání internetu?
- 5) Používají vybraní žáci 1. stupně základní školy v Blansku internet při výuce ve škole?
- 6) Jaké hry na chytrém telefonu či počítači mají vybraní žáci 1. stupně základní školy v Blansku nejraději?
- 7) Mají vybraní žáci 1. stupně základní školy v Blansku nějaké zdravotní obtíže, při používání masmédií?

6.2 Výběr vzorku do průzkumu

Základním souborem pro náš průzkum jsou základní školy v Blansku, protože se v tomto městě nachází pět základních škol, vybrali jsme si jednu, ze které byl vybrán vzorek pro výzkum – jsou to vybraní žáci navštěvující třetí až pátou třídu 1. stupně základní školy, tedy od 8 do 11 let. Tuhle věkovou hranici jsme si vybrali proto, že žáci mladšího školního věku se začínají více zabývat masmédií a jednotlivá masmédiá vlastní. Jsou vystaveni riziku nadměrnému používání masmédií v rámci svých mobilních telefonů a internetu.

Při vyplňování dotazníku jsem nemusela být přítomna, protože učitelé tyto dotazníky rozdali žákům v hodině. Výzkumný vzorek se tedy skládal z 87 respondentů, kdy 41 respondentů byly dívky (47 % z celkového počtu respondentů) a 46 byli chlapci (53 % z celkového počtu respondentů).

6.3 Metoda průzkumu

S ohledem na množství respondentů bylo průzkumné šetření orientováno kvantitativně a pro sběr dat jsme použili explorační metodu, v rámci které jsme si vybrali dotazník. Tento výzkumný nástroj je složen s důkladně uvážených a pečlivě uspořádaných otázek, na které respondent odpovídá v písemné formě. Nevýhodou dotazníku se může zdát nedostatečná pravdivost výsledků, protože respondenti neodpovídají, jací jsou, ale jak sami sebe vnímají nebo jací chtějí být. Na druhou stranu je jeho výhodou ekonomičnost, rychlost a přehlednost zpracovávaných dat.

Dotazník byl vytvořen v tištěné formě a skládal se ze tří částí. V první části neboli vstupní části bylo obsaženo seznámení s autorem a cíle dotazníku. Druhá část zahrnuje samostatné otázky zjišťující danou problematiku a třetí část slouží jako poděkování respondentům za vyplnění dotazníku.

Dotazník obsahuje 17 otázek. Gavora (2000, s. 102) uvádí dělení otázek podle stupně otevřenosti na uzavřené, otevřené, polouzavřené, dále na škály. Uzavřená otázka je taková, která nabízí hotovou alternativní odpověď, úlohou respondenta je tedy jen zakroužkovat, podtrhnout nebo nějak zaznačit nejvíce vhodnou odpověď. Výhodou těchto otázek, je jejich lehké a přehledné zpracování, proto jsme uzavřených otázek v našem dotazníku použili nejvíce.

Náš dotazník tedy zahrnuje 12 uzavřených polynomických otázek, na které respondent odpovídá zakroužkováním jedné odpovědi.

Protože naši respondenti jsou žáci mladšího školního věku, převažují v dotazníku uzavřené odpovědi, u kterých žáci nemusí dlouho přemýšlet nad správnou odpovědí. Proto se v našem dotazníku vyskytuje jen 1 otevřená otázka.

Otevřená otázka podle Gavory (2000, s. 103–104) dává respondentovi velkou volnost u odpovědi. Výhodou této otázky je tedy to, že nijak neomezují respondenta ve volbě odpovědi. Na otevřené otázky se však odpovídá složitěji a respondent musí přemýšlet nad vhodnou odpovědí, aby ji srozumitelně formuloval a byla tak správně pochopena.

Dále se v našem dotazníku vyskytují 3 polouzavřené otázky. Takto formulovaná otázka nabízí nejprve výběr z více možností. Pokud si respondent nevybere, uvádí další (alternativní) odpověď v podobě otevřené otázky (Gavora 2000, s. 104).

Zbývá 1 položka je vytvořena škálou, pořadovou formou otázky a má 7 stupňů (Gavora 2000, s. 88).

Respondent na tyto otázky odpovídá pomocí čísel, která znázorňují důležitost u jednotlivé odpovědi.

Dotazník byl sestaven na základě uvedených poznatků v teoretické části. Položky dotazníku byly uspořádány na základě výzkumných cílů a problémů.

7 VÝSLEDKY PRŮZKUMU

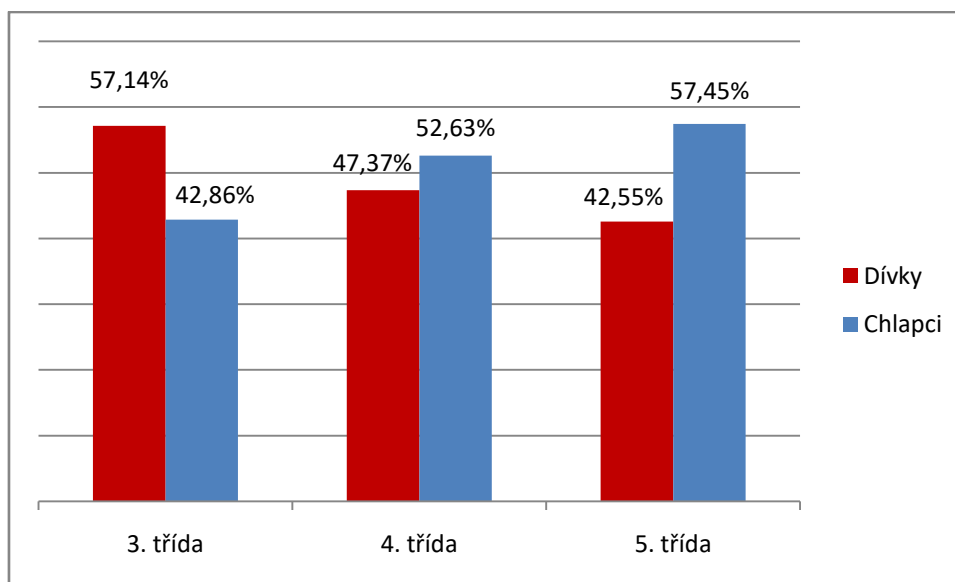
V této kapitole si uvedeme pomocí grafů a tabulek výsledky mnou realizovaného průzkumu na základní škole v Blansku. Výsledky z průzkumu jsou získána dotazníkovou metodou a následně zpracována. Pomocí dotazníku bylo dosaženo cílů bakalářské práce.

Jako první si uvedeme údaje o počtu respondentů, zastoupení ve třídách a jejich pohlaví.

Vyhodnocení otázky č. 1 *Určení pohlaví*

Tabulka č. 1: Zastoupení respondentů podle pohlaví

Třída	Pohlaví		Celkem
	Dívky	Chlapci	
3. třída	12	9	21
4. třída	9	10	19
5. třída	20	27	47
Celkem	41	46	87

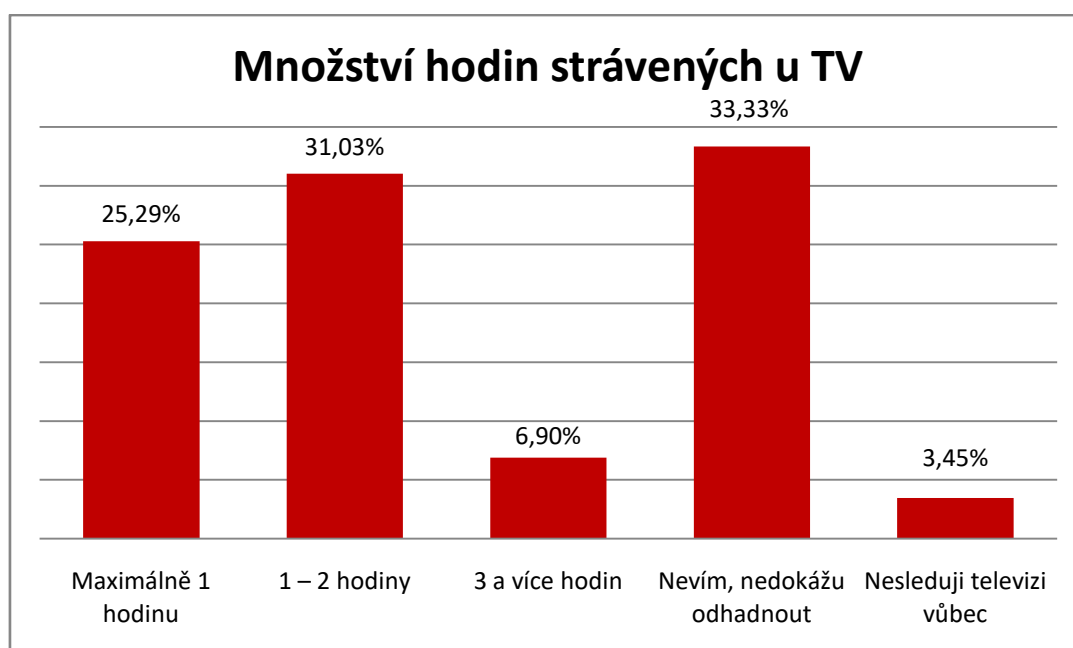
Graf č. 1: Procentuální zastoupení respondentů podle pohlaví

Z výše uvedené tabulky a grafu je patrné, že ve 4. a 5. třídě převažují chlapci nad dívkami, zatímco ve 3. třídě je o 14,28 % více dívek než chlapců.

Vyhodnocení otázky č. 3: Kolik hodin přibližně sleduješ televizi?

Tabulka č. 2: Množství hodin denně strávených sledováním televize

Položka č. 3	Třída			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Maximálně 1 hodinu	3	5	14	22
1–2 hodiny	7	2	18	27
3 a více hodin	2	2	2	6
Nevím, nedokážu odhadnout	7	10	12	29
Nesleduji televizi vůbec	2	0	1	3
Kontrolní součet	21	19	47	87

Graf č. 2: Množství hodin denně strávených sledováním televize

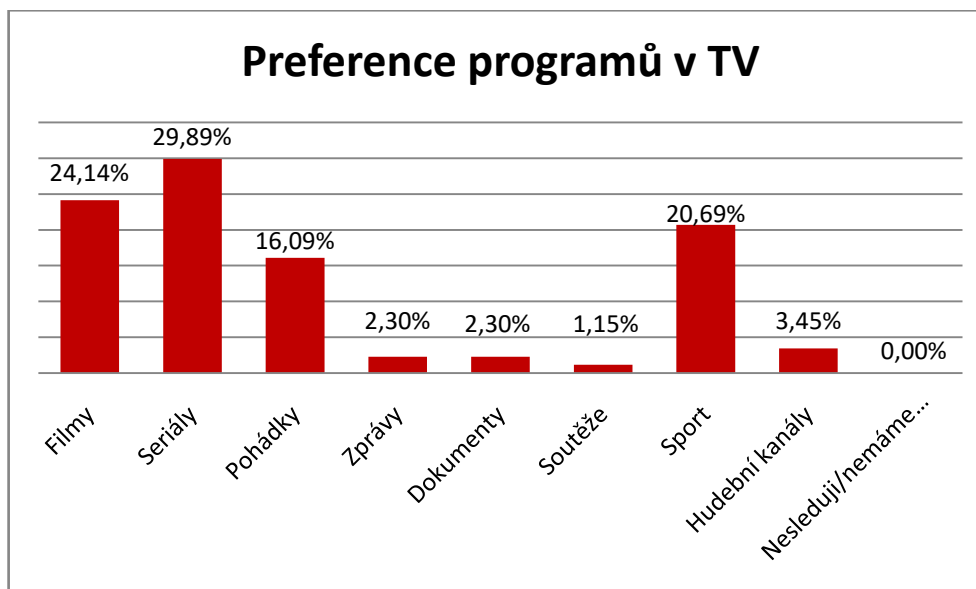
Z uvedené tabulky a grafu vyplývá, že 33,33 % vybraných žáků mladšího školního věku uvedlo, že nedokážou odhadnout, kolik hodin denně stráví sledováním televize. Dalších 31,03 % uvedlo, že se na televizi dívají 1–2 hodiny denně. Pouze 6,90 % uvedlo,

že se na televizi dívá 3 a více hodin a televizi vůbec nesleduje 3,45 % žáků mladšího školního věku.

Vyhodnocení otázky č. 4: Co v televizi sleduješ nejčastěji?

Tabulka č. 3: Zjištěné preference sledování programů v televizi

Položka č. 4	Třída			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Filmy	4	5	12	21
Seriály	2	3	21	26
Pohádky	9	4	1	14
Zprávy	1	0	1	2
Dokumenty	0	0	2	2
Soutěže	0	1	0	1
Sport	4	5	9	18
Hudební kanály	1	1	1	3
Nesleduji/nemáme televizi	0	0	0	0
Kontrolní součet	21	19	47	87

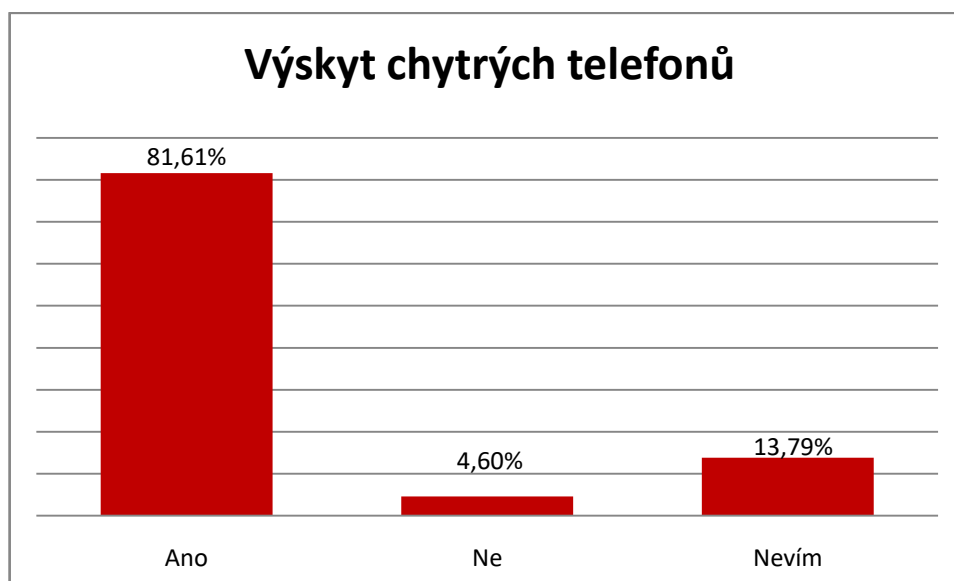
Graf č. 3: Zjištěné preference sledování programů v televizi

Z výše uvedených dat je patrné, že vybraní žáci mladšího školního věku v televizi nejraději sledují seriály (29,89 %), jako druhý nejoblíbenější program jsou filmy (24,14 %) a dále sport (20,69 %). Nejméně oblíbené jsou u žáků soutěže (1,15 %).

Vyhodnocení otázky č. 5: Máš svůj vlastní chytrý telefon (smartphone)?

Tabulka č. 4: Výskyt chytrých telefonů u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy

Položka č. 5	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Ano	14	16	41	71
Ne	3	0	1	4
Nevím	4	3	5	12
Kontrolní součet	21	19	47	87

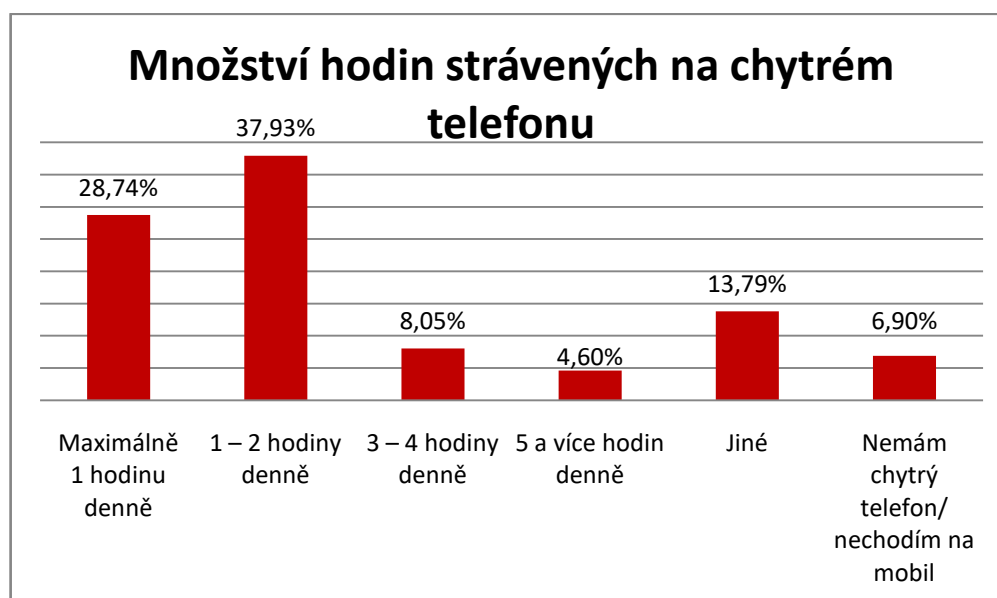
Graf č. 4: Výskyt chytrých telefonů u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy

Z výzkumu vyšlo, že 81,61 % dotazovaných žáků mladšího školního věku má svůj chytrý telefon a pouze 4,60 % chytrý telefon nevlastní. Ostatních 13,79 % žáků to nedokáže posoudit.

Vyhodnocení otázky č. 6: Kolik času trávíš na svém chytrém telefonu?

Tabulka č. 5: Množství hodin denně strávených na chytrém telefonu

Položka č. 6	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Maximálně 1 hodinu denně	8	5	12	25
1–2 hodiny denně	8	6	19	33
3–4 hodiny denně	0	1	6	7
5 a více hodin denně	0	0	4	4
Jiné	3	4	5	12
Nemám chytrý telefon/ nechodím na mobil	2	3	1	6
Kontrolní součet	21	19	47	87

Graf č. 5: Množství hodin denně strávených na chytrém telefonu

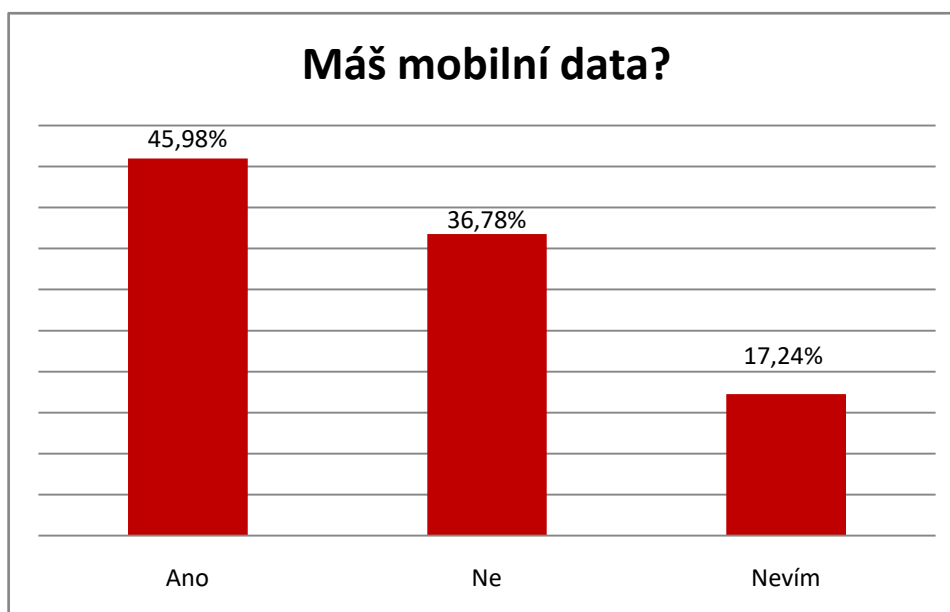
Z uvedené tabulky a grafu je možné vyčíst, že 37,93 % vybraných žáků mladšího školního věku tráví na svém chytrém telefonu 1–2 hodiny denně, dalších 28,74 % věnuje telefonu maximálně hodinu denně. Jinou odpověď, jako například maximálně 30 minut či dokonce 10

minut uvedlo 13,79 % žáků. Pouhé 4,60 % žáků tráví na telefonu 5 a více hodin a 6,90 % na chytrý telefon nechodí, nebo jej nevlastní.

Vyhodnocení otázky č. 7: Máš ve svém telefonu mobilní data?

Tabulka č. 6: Výskyt mobilních dat u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy

Položka č. 7	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Ano	10	10	20	40
Ne	8	6	18	32
Nevím	3	3	9	15
Kontrolní součet	21	19	47	87

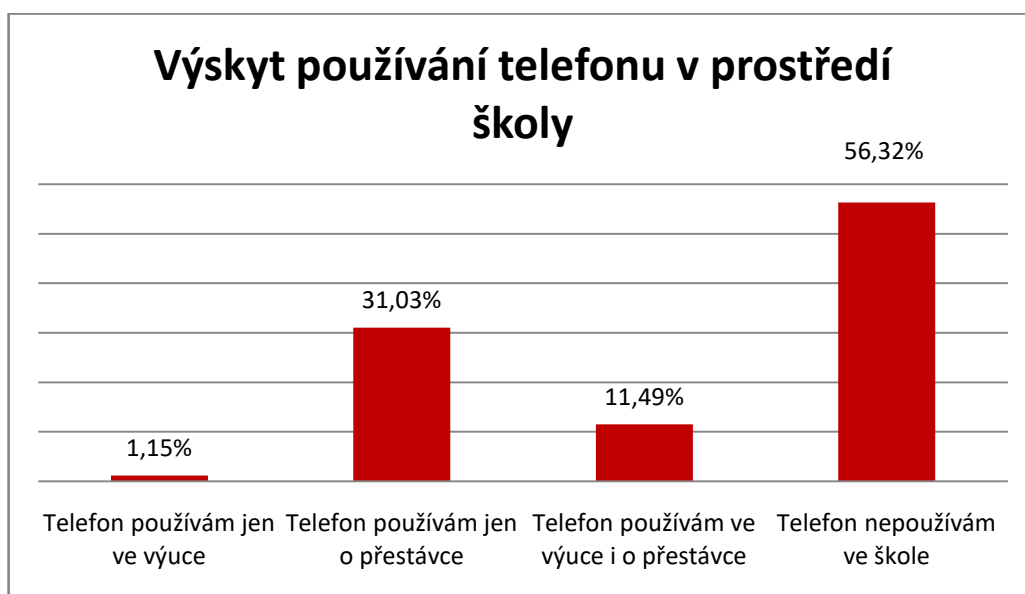
Graf č. 6: Výskyt mobilních dat u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy

Z výše uvedených dat je patrné, že 45,98 % vybraných žáků mladšího školního věku mají v telefonu mobilní data, oproti tomu 36,78 % žáků data nemají. Ostatních 17,24 % to nedokážou posoudit.

Vyhodnocení otázky č. 8: Používáš svůj chytrý telefon při výuce, nebo o přestávce ve škole?

Tabulka č. 7: Výskyt používání chytrého telefonu v prostředí základní školy

Položka č. 8	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Telefon používám jen ve výuce	0	0	1	1
Telefon používám jen o přestávce	10	1	16	27
Telefon používám ve výuce i o přestávce	2	0	8	10
Telefon nepoužívám ve škole	9	18	22	49
Kontrolní součet	21	19	47	87

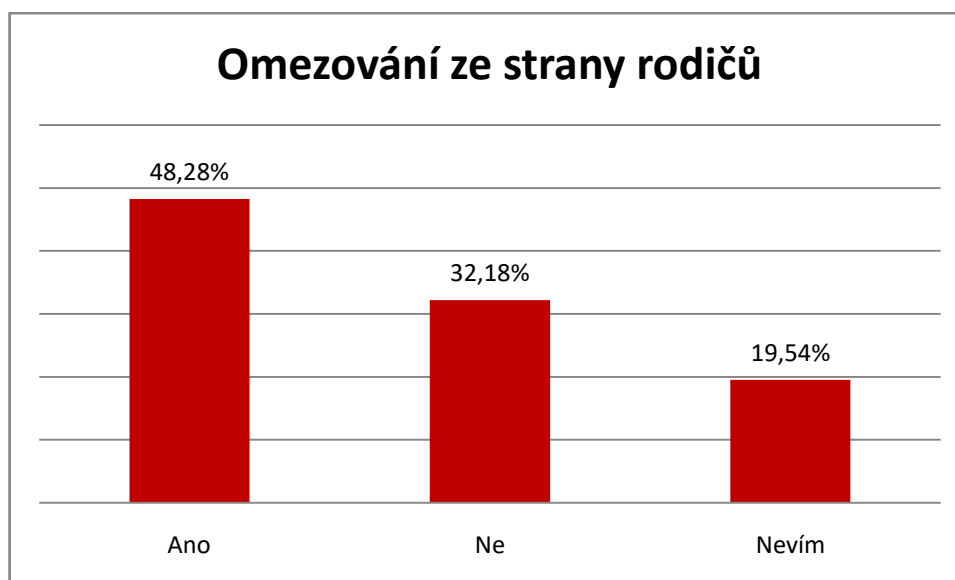
Graf č. 7: Výskyt používání chytrého telefonu v prostředí základní školy

Z výše uvedených dat je patrné, že převážná většina vybraných žáků mobilní telefon ve škole vůbec nepoužívá (56,32 %), dalších 31,03 % telefon používá pouze o přestávce a 11,49 % žáků používá telefon jak ve výuce, tak i o přestávce.

Vyhodnocení otázky č. 9: Říkají ti rodiče, nebo někdo z rodiny, jak dlouho můžeš být na internetu?

Tabulka č. 8: Omezování internetu od rodičů

Položka č. 9	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Ano	5	9	28	42
Ne	11	2	15	28
Nevím	5	8	4	17
Kontrolní součet	21	19	47	87

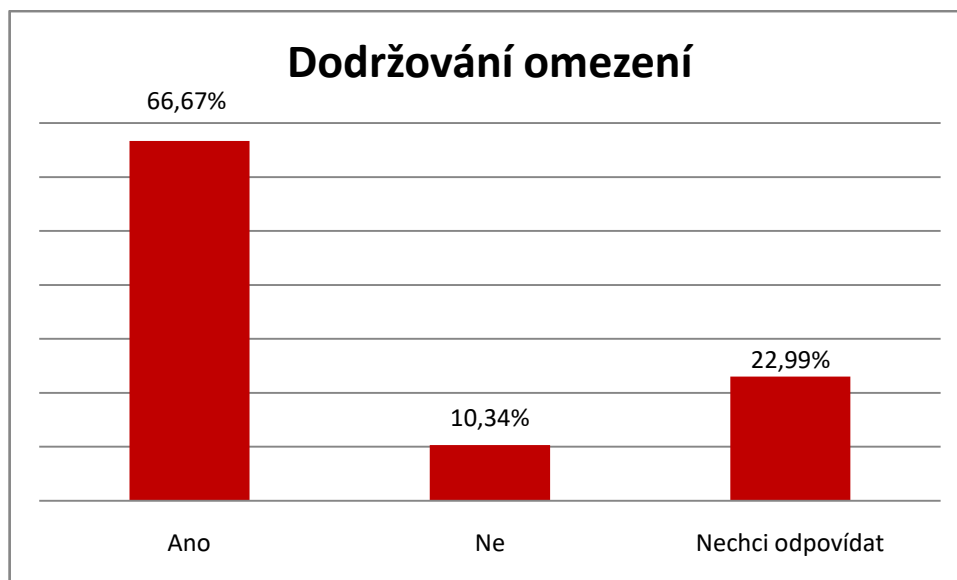
Graf č. 8: Omezování internetu od rodičů

Z výzkumu vyšlo, že 48,28 % vybraných žáků mladšího školního věku omezují rodiče v používání internetu, 32,18 % není rodiči omezováno a dalších 19,54 % to není schopno posoudit.

Vyhodnocení otázky č. 10: Dodržuješ omezení od rodičů?

Tabulka č. 9: Dodržování omezení

Položka č. 10	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Ano	12	12	34	58
Ne	3	5	1	9
Nechci odpovídat	6	2	12	20
Kontrolní součet	21	19	47	87

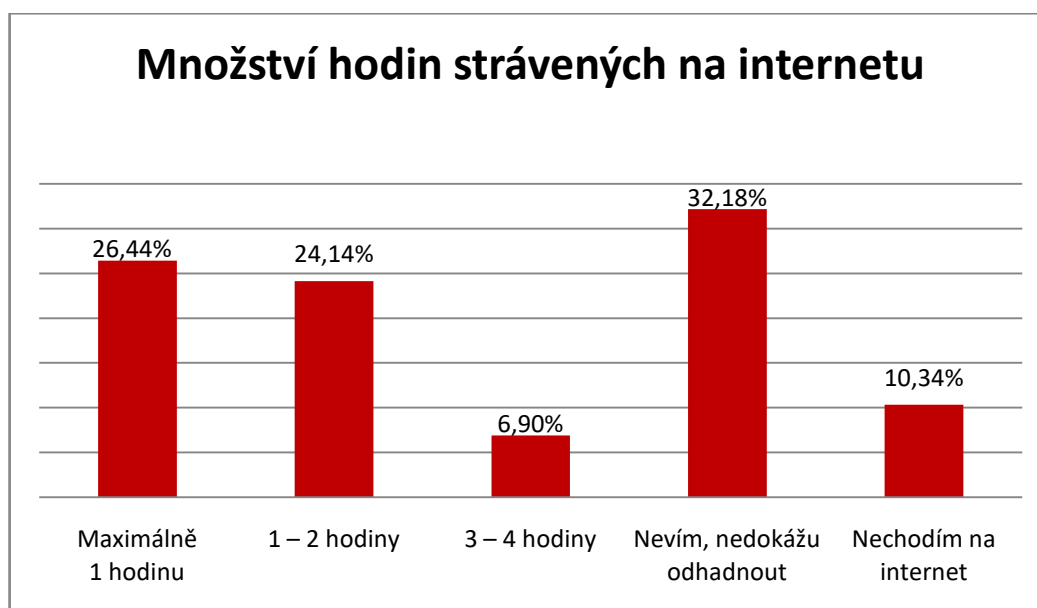
Graf č. 9: Dodržování omezení

Z výše uvedené tabulky a grafu je jasné, že většina vybraných žáků omezování dodržuje (66,67 %), dalších 22,99 % žáků nechce na tuto otázku odpovídat a pouhých 10,34 % omezování nedodržuje.

Vyhodnocení otázky č. 11: Kolik času na internetu denně strávíš?

Tabulka č. 10: Množství hodin denně strávených na internetu

Položka č. 11	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Maximálně 1 hodinu	7	5	11	23
1–2 hodiny	2	3	16	21
3–4 hodiny	0	1	5	6
Nevím, nedokážu odhadnout	10	4	14	28
Nechodím na internet	2	6	1	9
Kontrolní součet	21	19	47	87

Graf č. 10: Množství hodin denně strávených na internetu

Z výše uvedených dat můžeme zjistit, že většina vybraných žáků mladšího školního věku nedokáže odhadnout, kolik hodin denně tráví na internetu, ale 26,44 % žáků uvádí, že je to maximálně hodinu, dalších 24,14 % tráví 1–2 hodiny denně na internetu. Dalších 6,90 % vybraných žáků tráví denně na internetu 3–4 hodiny a oproti tomu 10,34 % na internet nechodí vůbec.

Vyhodnocení otázky č. 12: Níže uvedená média seřad' podle oblíbenosti:

Tabulka č. 11: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 3. třídy

Položka č. 12	3. třída	Průměr
Přehrávač CD	52	3,71
Televize	59	4,21
Internet	59	4,21
Kniha	56	4,00
Časopis	60	4,29
Rádio	60	4,29
PC hra	47	3,56

Tabulka č. 13: Oblíbenost a preference médií u žáků 5. třídy

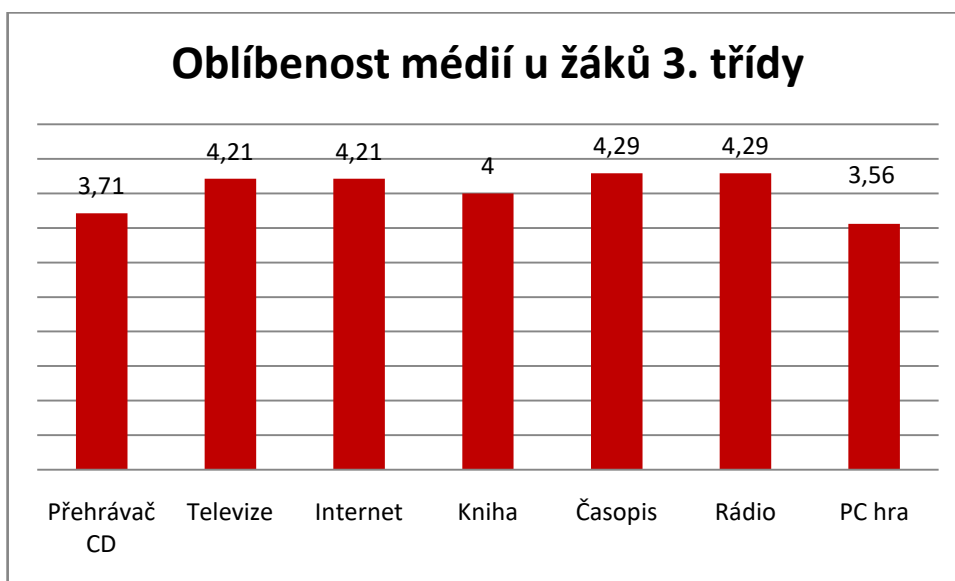
Položka č. 12	5. třída	průměr
Přehrávač CD	116	2,70
Televize	252	5,86
Internet	233	5,42
Kniha	181	4,21
Časopis	147	3,42
Rádio	121	2,81
PC hra	181	4,21

Tabulka č. 12: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 4. třídy

Položka č. 12	4. třída	Průměr
Přehrávač CD	40	2,86
Televize	78	5,57
Internet	47	3,36
Kniha	66	4,71
Časopis	53	3,79
Rádio	62	4,43
PC hra	38	2,71

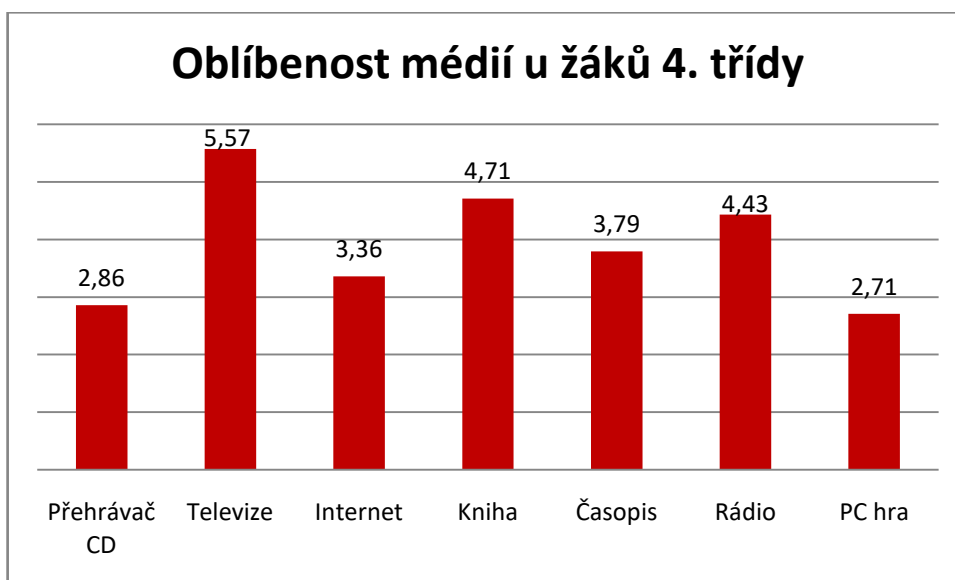
Tabulka č. 14: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků mladšího školního věku

Položka č. 12	Celkem třídy	Průměr
Přehrávač CD	208	2,93
Televize	389	5,48
Internet	339	4,78
Kniha	303	4,27
Časopis	260	3,37
Rádio	243	3,42
PC hra	266	3,75

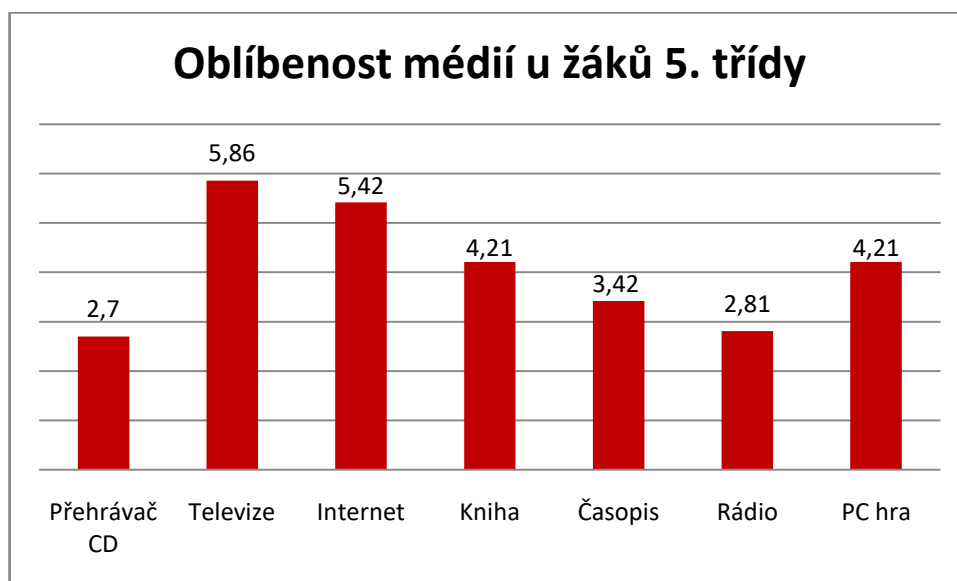
Graf č. 11: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 3. třídy

U této otázky, jak je z tabulek a grafů patrné, jsme zvolili vyhodnocení na základě průměrných voleb jednotlivých žáků. Výsledky oblíbenosti médií jsou dosti vyrovnané, avšak vybraní žáci 3. třídy mají nejraději poslech rádia a čtení časopisů. Jako druhé nejoblíbenější masmédiu řadí televizi a internet. Zatímco počítačová hra je nejméně oblíbená.

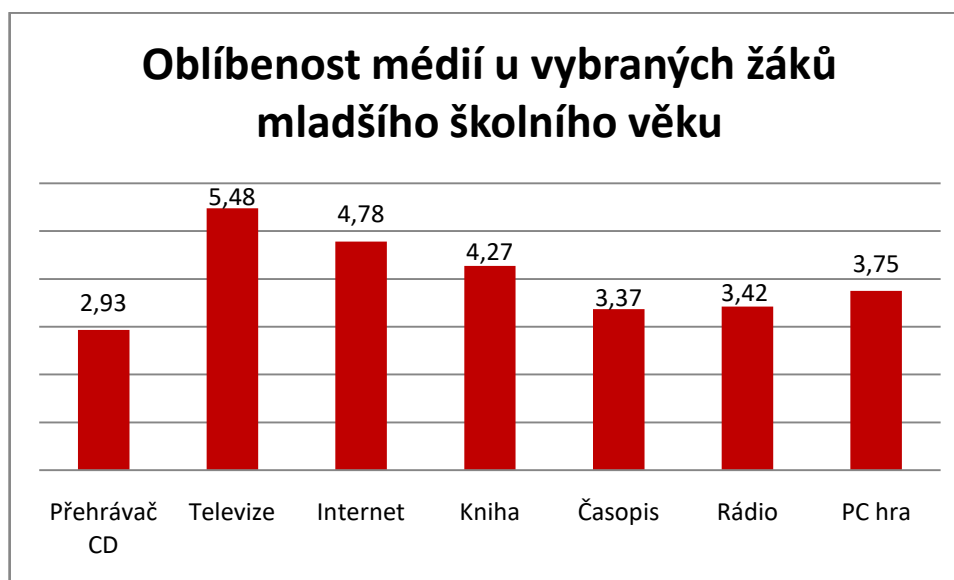
Graf č. 12: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 4. třídy

Z výše uvedené tabulky a grafu je patrné, že vybraní žáci 4. třídy nejraději sledují televizi, dále rádi čtou knihy a poslouchají rádio. Jako nejméně oblíbená se zde objevuje počítačová hra, stejně jako u vybraných žáků 3. třídy.

Graf č. 13: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 5. třídy

Z výše uvedených dat je patrné, že nejoblíbenějším masmédiem u vybraných žáků 5. třídy je televize, následuje internet, počítačová hra a četba knihy. Jako nejméně oblíbené vybraní žáci označili rádio či přehrávač CD.

Graf č. 14: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků mladšího školního věku

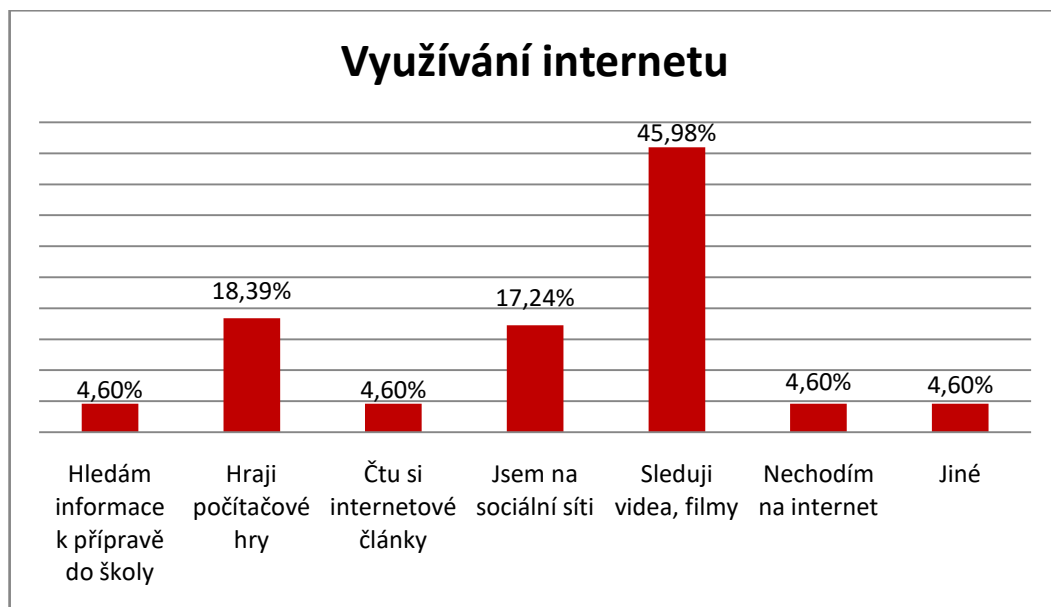
Z výzkumu je patrné, že vybraní žáci mladšího školního věku mají nejraději televizi, na druhém místě je internet a na třetím četba knihy. Dále žáky baví hraní počítačových her,

poslouchání rádia a čtení časopisů. Jako nejméně oblíbené médium označili vybraní žáci mladšího školního věku přehrávač CD.

Vyhodnocení otázky č. 13: Co děláš na internetu nejčastěji?

Tabulka č. 15: Využívání internetu

Položka č. 13	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Hledám informace k přípravě do školy	1	0	3	4
Hrají počítačové hry	5	3	8	16
Čtu si internetové články	0	1	3	4
Jsem na sociální síti	2	1	12	15
Sleduji videa, filmy	9	12	19	40
Nechodím na internet	1	2	1	4
Jiné	3	0	1	4
Kontrolní součet	21	19	47	87

Graf č. 15: Využívání internetu

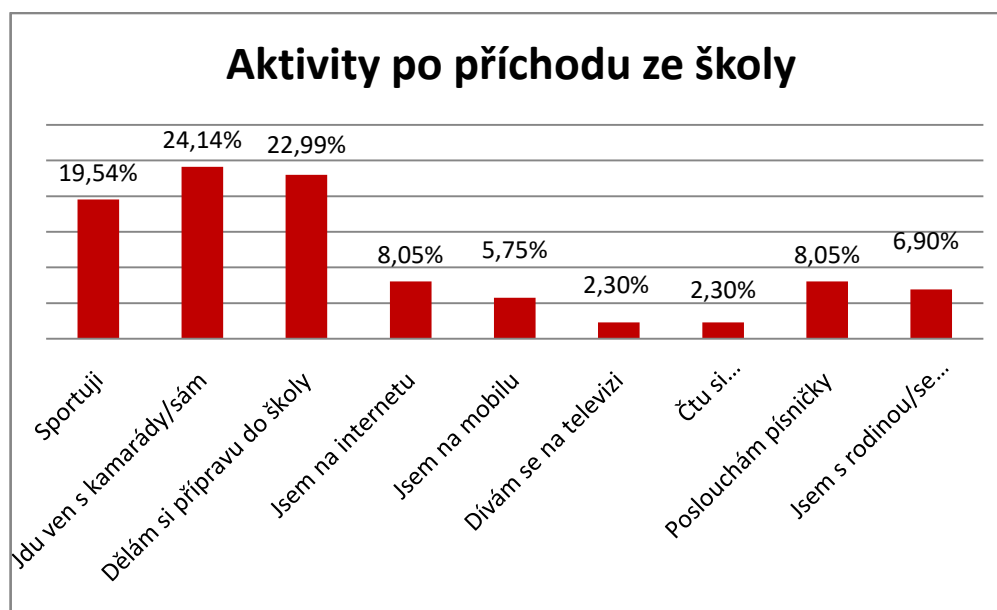
Z výše uvedené tabulky a grafu je patrné, že vybraní žáci mladšího školního věku nejčastěji na internetu sledují videa a filmy (45,98 %). Další oblíbenou činností na internetu je

hraní počítačových her (18,39 %) a sociální sítě (17,24 %). Stejný počet odpovědí bylo u hledání informací a čtení si internetových článků (4,60 %). A dalších 4,60 % vybraných žáků nechodí na internet vůbec.

Vyhodnocení otázky č. 14: Když přijdeš ze školy domů, co děláš nejčastěji?

Tabulka č. 16: Volnočasové aktivity žáků, po příchodu domu ze školy

Položka č. 14	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Sportuji	6	4	7	17
Jdu ven s kamarády/sám	6	4	11	21
Dělám si přípravu do školy	5	7	8	20
Jsem na internetu	1	0	6	7
Jsem na mobilu	2	0	3	5
Dívám se na televizi	1	0	1	2
Čtu si knihu/časopis/noviny	0	0	2	2
Poslouchám písničky	0	2	5	7
Jsem s rodinou/se sourozenci	0	2	4	6
Kontrolní součet	21	19	47	87

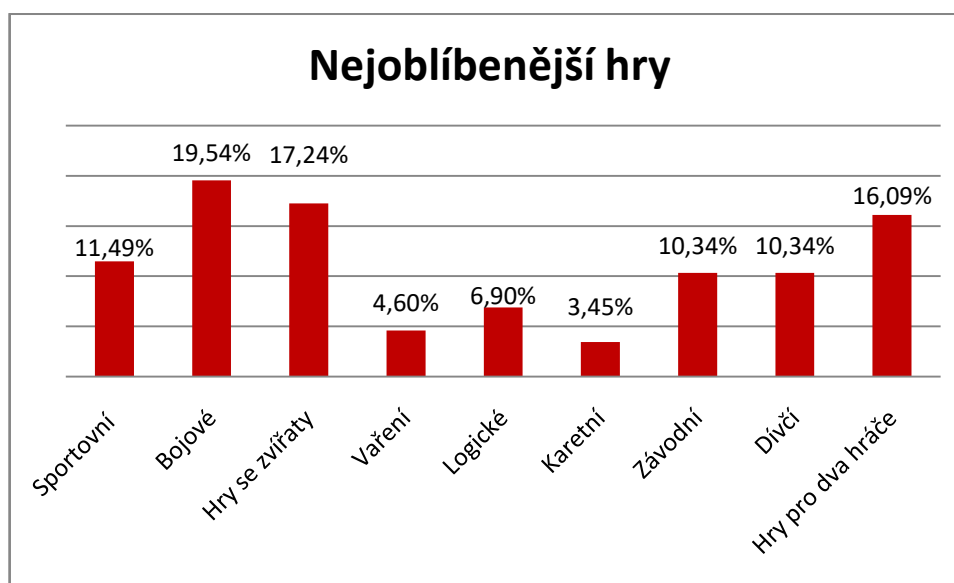
Graf č. 16: Volnočasové aktivity žáků, po příchodu domu ze školy

Z výzkumu vyšlo, že 24,14 % vybraných žáků mladšího školního věku po příchodu domů tráví svůj volný čas venku s kamarády, nebo sami, 22,99 % si dělá přípravu do školy a 19,54 % vybraných žáků sportuje. Pouhých 8,05 % je na internetu a stejný počet poslouchá písničky. Nejméně oblíbené aktivity jsou čtení a koukání na televizi, na které odpovědělo 2,30 % vybraných žáků.

Vyhodnocení otázky č. 15: Jakou hru na počítači či mobilu máš nejraději?

Tabulka č. 17: Oblíbenost elektronických her

Položka č. 15	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Sportovní	3	2	5	10
Bojové	2	2	13	17
Hry se zvířaty	3	1	11	15
Vaření	4	0	0	4
Logické	1	2	3	6
Karetní	1	0	2	3
Závodní	1	3	5	9
Dívčí	3	3	3	9
Hry pro dva hráče	3	6	5	14
Kontrolní součet	21	19	47	87

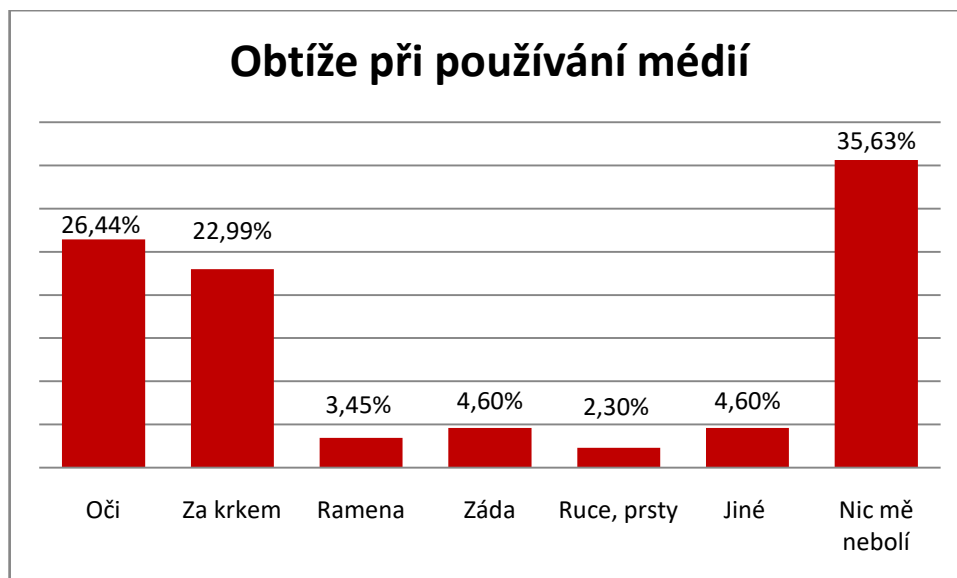
Graf č. 17: Oblíbenost elektronických her

Z uvedené tabulky a grafu můžeme zjistit, že nejoblíbenější hrou vybraných mladších žáků jsou bojové (19,54 %), jako druhé nejoblíbenější jsou hry se zvířaty (17,24 %) a třetí nejoblíbenější jsou hry pro dva hráče (16,09 %). Stejně oblíbené jsou hry pro dívky a závodní (10,34 %) a nejméně oblíbené jsou karetní.

Vyhodnocení otázky č. 16: *Když dlouho používáš mobilní telefon/tablet/počítač/notebook, bolí tě někdy něco?*

Tabulka č. 18: Obtíže při používání médií

Položka č. 16	Třídy			Absolutní četnost
	3. třída	4. třída	5. třída	
Oči	4	4	15	23
Za krkem	2	7	11	20
Ramena	3	0	0	3
Záda	2	0	2	4
Ruce, prsty	1	0	1	2
Jiné	1	1	2	4
Nic mě nebolí	8	7	16	31
Kontrolní součet	21	19	47	87

Graf č. 18: Obtíže při používání médií

Ze získaných dat je patrné, že 35,63 % vybraných žáků mladšího školního věku nemají žádné obtíže, ale 26,44 % má bolesti očí a 22,99 % bolí za krkem. Dalších 4,60 % vybraných žáků bolí záda a totožných 4,60 % uvádí jinou možnost jako např. bolesti hlavy a únavu. Nejméně žáci trpí bolestí rukou a prstů (2,30 %)

Vyhodnocení otázky č. 17: *Prosím krátce popiš, co považuješ za nebezpečné na internetu?*

Nejčastější odpovědi u vybraných žáků mladšího školního věku byla Facebook a viry. Také se často v odpovědích vyskytovaly další sociální sítě, např. Instagram, Viber, Twitter apod. Žáci se bojí, že je někdo může přes sociální sítě vydírat, aby mu poslali nahou fotografii. Považují za nebezpečné uvádět své pravdivé údaje na internet, jako např. jméno, bydliště a fotografie. Také se často shodovali, že internet je sám o sobě nebezpečný, především výskytem kyberšikany. Zajímavou a velmi častou odpovědí byla aplikace Blue Whale (modrá velryba), která funguje na principu vydírání a může vést až k sebevraždě! Nyní si uvedeme některé odpovědi od dotazovaných žáků:

Dívka (3. třída): „Facebook, viry, závislost na YouTube, kyberšikana.“

Dívka (3. třída): „Virální videa, kyberšikana, zveřejňování selfie.“

Chlapec (3. třída): „Přihlašování, protože dáváte svoje informace cizím lidem.“

Chlapec (3. třída): „Aplikace Pokémon GO, způsobuje dopravní nehody.“

Dívka (4. třída): „*Internet je vždycky nebezpečný.*“

Chlapec (4. třída): „*Posílat své fotky na internet.*“

Chlapec (4. třída): „*Internet je nebezpečný, hlavně Facebook.*“

Dívka (5. třída): „*Kyberšikana, zveřejňování fotek (nahých), psát škaredé komentáře.*“

Dívka (5. třída): „*Zveřejnění osobních informací, psaní si s cizími lidmi.*“

Chlapec (5. třída): „*Stránky, které vám odeberou peníze z účtu.*“

Dívka (5. třída): „*Od youtuberů můžeme něco odkoukat a můžeme si něco udělat.*“

Chlapec (5. třída): „*Facebook, protože cizí člověk si někoho přidá za přítele a pak když cizí člověk pozve toho přítele ven, tak mu může něco udělat.*“

Dívka (5. třída): „*Nevhodné články a videa.*“

Chlapec (5. třída): „*Podvodníky na různých sociálních sítích a v registraci.*“

Dívka (5. třída): „*Inzeráty, kde cizí lidi někoho zvou, aby letěl třeba do Egypta a tam vyzvedl nějaké dědictví a mezi tím mu do kufru dají drogy.*“

8 SHRNU TÍ VÝSLEDKŮ A DISKUZE

Obsahem této kapitoly je shrnutí a diskuze zjištěných výsledků z našeho průzkumu, který je uveden v předchozí kapitole. Bakalářská práce je zaměřena na masmédiá v životě žáků 1. stupně základní školy. Průzkumu se účastnilo 87 vybraných žáků ze Základní školy v Blansku, 41 dívek a 46 chlapců. Jako průzkumný nástroj byl použit dotazník, který se skládal ze 17 otázek. Nejprve si výsledky našeho průzkumu shrneme a poté si je porovnáme s výsledky ostatních výzkumů, popsanych v páté kapitole.

Vybraní žáci mladšího školního věku za své nejoblíbenější masmédiu označují televizi, na druhém místě je internet a na třetím kniha. V televizi nejraději sledují seriály, filmy a také sport. Vybraní žáci stráví u televize nejčastěji 1–2 hodiny denně. Na internetu nejraději sledují videa a filmy, další oblíbenou činností je hraní počítačových her a návštěva sociálních sítí. Jako nejoblíbenější elektronickou hru označili vybraní žáci bojovou, u které se mohou objevovat prvky násilí, ale také hry se zvířaty a hry pro dva hráče jsou u nich velmi oblíbené.

Většina vybraných žáků nedokáže odhadnout, kolik hodin denně na internetu stráví, avšak najdou se i tací, kteří jsou na internetu 3–4 hodiny denně. Počet hodin strávených na internetu také závisí na výskytu omezování, skoro polovina dotazovaných žáků potvrdila, že jsou svými rodiči nebo příbuznými omezováni v používání internetu a více než polovina tohle omezení dodržuje. S internetem také souvisí chytrý mobilní telefon (smartphone), který vlastní 81,61 % vybraných žáků. Na tomto zařízení tráví vybraní žáci většinou 1–2 hodiny denně, ale najdou se i tací, kteří smartphonu věnují 5 a více hodin. Počet hodin strávených na mobilu může souviset s i mobilními daty, která umožňují přístup na internet kdykoliv, a právě 45,98 % vybraných žáků potvrzuje, že v jejich smartphonu mají mobilní data. S dlouhodobým používáním masmédií mohou být spojeny zdravotní obtíže, vybraní žáci si nejvíce stěžují na bolesti očí a bolesti za krkem.

Když tyto výsledky porovnáme se výzkumem zaměřeným na žáky mladšího školního věku, realizovaným Centrem pro mediální studia při fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, dojdeme k podobným výsledkům. Protože i v tomto případě žáci uváděli jako své oblíbené masmédiu mobilní telefony, počítače či tablety. Avšak kromě digitálních masmédií zmiňovali i tištěná masmédiá, jako například časopis, který obsahuje pohádkové příběhy a proto je velmi podobný knize. Oblíbenost masmédií je tedy velmi obdobná jak v našem průzkumu, tak i v porovnávaném průzkumu.

Dále výzkum uvádí jako nejoblíbenější elektronickou hru sportovní a tzv. střílečky, sportovní hra v našem průzkumu skončila jako čtvrtá nejoblíbenější a tzv. střílečka je velmi podobná hře bojové, která jak jsme již výše zmínili je u vybraných žáků nejoblíbenější. Lze tedy tvrdit, že i v této oblasti se průzkumy shodují.

Výsledky můžeme srovnat s dalším výzkumem, realizovaným společností Nielsen Atmosphere, který uvádí, že 58 % žáků ve věku 6–14 let vlastní smartphone, v našem průzkumu vlastní smartphone 81,61 % vybraných žáků. Je to tedy o 23,61 % více než v loňském roce a můžeme tedy tvrdit, že popularita smartphonů u žáků mladšího školního věku stále stoupá. Dále výzkum uvádí, že 23 % žáků využívá internet přes Wi-Fi síť a mobilní data a 3% používá pouze mobilní data, v našem výzkumu jsme zjistili, že mobilní data vlastní 45,98 % vybraných žáků. Mezi nejoblíbenější činnosti, ke kterým žáci používají smartphone, tedy mobilní telefon s internetem patří hraní her (70 %), návštěva sociálních sítí (68 %) a sledování videí (60 %). My jsme se zaměřili na nejoblíbenější činnosti na internetu a zjistili jsme, že hraní her získalo pouze 18,39 %, což je poměrně rozdíl a také návštěva sociálních sítí je o 50,76 % nižší než u výzkumu z roku 2017. Avšak nejoblíbenější činností na internetu je u vybraných žáků sledování videí a filmů, které získalo 45,98 %, rozdíl v tomto případě je o 14,02 %. Se sledováním videí souvisí také televize, která se v našem průzkumu stala nejoblíbenějším masmédiem.

Stále větší oblíbenost mobilních telefonů u žáků mladšího školního věku nám také dokládá projekt Minisčítání z roku 2015, který uvádí, že 66,2 % žáků na prvním stupni vlastní mobilní telefon, když tyhle data porovnáme s naším průzkumem, zjistíme, že oblíbenost mobilního telefonu od roku 2015 stoupla o 15,41 %.

9 ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala tématem masmédií v životě žáků 1. stupně základní školy. Hlavním cílem této práce bylo zjistit nejdůležitější aspekty v používání vybraných masmédií u vybraných žáků 1. stupně základní školy v Blansku. K úplnému naplnění hlavního cíle byly stanoveny také cíle teoretické a praktické části bakalářské práce.

Cílem teoretické části bakalářské práce bylo definovat, vysvětlit a popsat pojmy média a masmédiá. Teoretická část práce byla rozdělena do čtyř kapitol, které jsme seřadili tak, aby na sebe plynule navazovaly. V první a druhé kapitole jsme si definovali pojmy, které jsou stěžejní k pochopení této práce, dále jsme si popsali, specifikovali a rozdělili jednotlivá média a určili jejich funkce. Také jsme si popsali jednotlivá elektronická masmédiá, která jsou dnes žáky nejvíce využívána. Ve třetí kapitole jsme se zaměřili na žáky 1. stupně základní školy, vymezili jsme si pojem mladší školní věk a zaměřili jsme se na možné nebezpečné vlivy masmédií u žáků, jako například kybernemoci. Na závěr teoretické části jsme si vymezili mediální výchovu pro žáky 1. stupně základní školy a Strategii digitálního vzdělávání.

Cílem praktické části bakalářské práce bylo především zjistit současný stav používání vybraných masmédií na základně našeho průzkumu. Praktická část se skládala z pěti kapitol, po úvodním zhodnocení aktuálního stavu zkoumané problematiky se dále kapitoly věnovali samostatnému průzkumu. Byly stanoveny cíle a problémy průzkumu, poté byl určen výběr vzorku a metoda průzkumu. Na zjištěné výsledky průzkumu navazuje shrnutí a diskuze, ve které srovnáváme získaná data s jinými výzkumy, zabývající se touto problematikou.

Hlavního cíle, tedy zjištění nejdůležitějších aspektů v používání vybraných masmédií u vybraných žáků 1. stupně Základní školy v Blansku bylo dosaženo pomocí průzkumu. Tento průzkum byl proveden formou dotazníku, který vyplňovali vybraní žáci 1. stupně Základní školy v Blansku. Dohromady jsme získali 87 respondentů, u kterých jsme zjistili, že mezi nejoblíbenější masmédiá řadí televizi, internet, ale také oblíbenost chytrého mobilního telefonu a mobilních dat stále stoupá. V televizi nejraději sledují filmy a seriály a taktéž na internetu je velmi oblíbené sledování videí a hraní počítačových her, nejlépe bojových či pro dva hráče. Nejčastější odpovědí na otázku stráveného času u masmédií respondenti uvádí, okolo dvou hodin denně. Spousta z nich si uvědomuje riziko sociálních sítí, jako například kyberšikanu a zveřejňování osobních informací, ale i přesto je třetí nečastější činností na internetu u vybraných žáků mladšího školního věku

právě návštěva sociálních sítí. Většina respondentů neobjevuje žádné zdravotní obtíže při dlouhodobém používání masmédií, ale najdou se i tací, kteří si stěžují na bolesti očí, krku, zad nebo hlavy.

Problematikou masmédií u žáků se zabývá řada publikací a výzkumů. My jsme se však zaměřili na Jihomoravský kraj, konkrétně Blansko. Během průzkumu se nám naskytla otázka, zda by existoval rozdíl v používání masmédií mezi žáky žijícími v jednotlivých krajích České republiky. Proto by tato práce mohla nadále posloužit budoucím kolegům, kteří se budou touthle problematikou zabývat. Zejména výsledky průzkumu by mohli být dále použity ke srovnávání v dalších výzkumech či v kvalifikačních pracích.

V rámci edukace a prevence je důležité naučit žáky, jak správně používat a chápat masmédiá. Nejen učitelé a vychovatelé, ale především rodiče by měli znát rizika vlivu masmédií na dítě, abychom těmto negativním vlivům mohli zabránit, je i nadále nutné se zabývat problematikou masmédií u dětí. Proto by tato práce mohla být přínosná i pro rodiče žáků, kteří by díky výsledkům průzkumu získali přehled o oblíbenosti a používání masmédií u žáků. Zejména by tato bakalářská práce mohla také posloužit vychovatelům, v rámci prevence, protože právě ve školní družině se nejčastěji setkávají s problematikou využívání masmédií u žáků.

Seznam použité literatury a zdrojů

BENEŠOVSKÁ, Michala. Nemoci digitálního věku: Tabletové rameno, esemeskový syndrom, technostres. In: *helloworld.cz* [online]. 10. listopadu 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.helloworld.cz/nemoci-digitalniho-veku-tabletove-rameno-esemeskovy-syndrom-technostres/>

BURTON, Graeme. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal, 2001. Studium (Barrister & Principal). ISBN 80-85947-67-6.

Co je ČT :D. In: *ceskatelevize.cz* [online]. © Česká televize 1996–2018 [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/uvod/>

Co je to internet? [online]. Copyright © 2011 - 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.imip.cz/>

Co jsou průřezová témata?. In: *prurezovatemata.cz* [online]. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: <http://www.prurezovatemata.cz/Cojsouprurezovatemata.aspx>

ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ. České děti a mobily. V kolika letech dostávají první?. In: *tyden.cz* [online]. 10. prosince 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/ceske-deti-a-mobily-v-kolika-letech-dostavaji-prvni_409127.html

DEFLEUR, Melvin L. a Sandra J. BALL-ROKEACH. *Teorie masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-099-8.

Elektronická versus tištěná média ve volném čase mládeže [online]. České Budějovice, 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://theses.cz/id/9uyrmp/DP_Kubou_kov_Petra.pdf
Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

Fakulta sociálních věd. Studie mediální gramotnosti populace ČR. In: *rrtv.cz* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.rrtv.cz/cz/files/monitoring/studie_medialni_gramotnosti_populace_CR.pdf

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-79-6.

HAVLÍKOVÁ, Magdalena. Telefony mají už pětileté české děti, odborníci radí počkat do 10 let. In: *ona.idnes.cz* [online]. 10. února 2016 [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: https://ona.idnes.cz/kdy-koupit-diteti-telefon-09z-/deti.aspx?c=A160207_224156_deti_haa

HELEŠICOVÁ, Hana. *Podíl médií při využívání volného času žáka základní školy v regionu Břeclav* [online]. Olomouc, 2012 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://theses.cz/id/t79jiz/DIPLOMOV_PRCE.pdf Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci.

HRON, Michal. Mobil nemá jen minimum českých dětí. Většina ho dostane do školy. In: *mobil.idnes.cz* [online]. 11. prosince 2015 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://mobil.idnes.cz/mobilskolacipruzkum06k/mob_tech.aspx?c=A151211_122811_mob_tech_hro

JEŽEK, Vlastimil a Jan JIRÁK. *Média a my*. V Praze: Akademie múzických umění, 2014. Management umění - umění managementu. ISBN 9788073313043

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

KONUPKOVÁ, Eliška. Esemeskový krk, SMSkový krk – příznaky, projevy, symptomy, příčina, léčba. In: *priznaky-projevy.cz* [online]. 8. března 2017 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.priznaky-projevy.cz/neurologie-neurochirurgie/esemeskovy-krk-smskovy-krk-priznaky-projevy-symptomy-privcina-lecba>

KOPECKÝ, Kamil, René SZOTKOWSKI a Veronika KREJČÍ. *Nebezpečí internetové komunikace III*. Olomouc: Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3087-4.

KRUPÍČKA, Miroslav a Dita KŘÍŽOVÁ. *Historie rozhlasu v kostce*. In: *rozhlas.cz* [online]. © 1997-2018 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/archiv/historie/_zprava/historie-rozhlasu-v-kostce--1392938

KUBÍNOVÁ, Zuzana. *Masmédia v životě žáků základní školy* [online]. Olomouc, 2017 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://theses.cz/id/hztdmc/Masmdia_v_ivot_k_zkladn_koly.pdf Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci.

LÁBUSOVÁ, Eva. Mladší školní věk. In: *evalabusova.cz* [online]. Copyright © 2006-2018 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.evalabusova.cz/vyvoj/mladsi.php>

Laureáti výročních cen za dětskou literaturu. In: *nejlepsiknihydetem.cz* [online]. Copyright © 2014-2017 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.nejlepsiknihydetem.cz/ocenene-tituly>

MAŘÍKOVÁ, Hana. EU Kids Online. In: *znv.nidv.cz* [online]. [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://znv.nidv.cz/informacni-servis/aktuality/co-rikaji-vyzkumy-o-medialnim-chovani-ceskych-deti>

MATĚJČKOVÁ, Tereza. Kvůli tabletům společnost hloupne a dětské mozky se nevyvíjejí, tvrdí psychiatr. In: *lidovky.cz* [online]. 29. listopadu 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/internet-je-nebezpecny-jako-azbest-dtw/lide.aspx?c=A161128_174222_In_kultura_ELE

MCLUHAN, Marshall. Jak rozumět médiím: extenze člověka. Přeložil Miloš CALDA. Praha: Mladá fronta, 2011. Strategie. ISBN 978-80-204-2409-9.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 3. Přeložil Marcel KABÁT, přeložil Jan JIRÁK. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3.

Mobilní vzdělávací aplikace pro školáky. In: *dtest.cz* [online]. 6. srpna 2015 [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: <https://www.dtest.cz/clanek-4538/mobilni-vzdelavaci-aplikace-pro-skolaky>

MŠMT. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. In: *vuppraha.cz* [online]. 2007 [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV-pomucka-ucitelum.pdf>

MŠMT. Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020. In: *vzdelavani2020.cz* [online]. 31. října 2014 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie/digistrategie.pdf

MŠMT. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. In: *vzdelavani2020.cz* [online] [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf

MŠMT. Strategie vzdělávací politiky 2020. In: *msmt.cz* [online]. © 2013 – 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-vzdelavaci-politiky-2020>

NEZVAL, Pavel. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání: „Se školou do života“ [online]. Blansko, 2007 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.zstgm.cz/nase-skola/skolni-vzdelavaci-program/>

NOVOTNÝ, Vojtěch. *Přístup žáků a učitelů k moderním technologiím a jejich vliv na výuku*. [online]. Brno, 2017 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/jkorb/Diplomova_prace_Vojtech_Novotny_388188_jaro_2017.pdf
Diplomová práce. Masarykova univerzita.

PASTOROVÁ, Markéta a Jan JIRÁK. K integraci mediální výchovy. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4624-0.

POSPÍŠIL, Jan a LUCIE SÁRA ZÁVODNÁ. Mediální výchova. Kralice na Hané: Computer Media, 2009. ISBN 9788074020223.

Pozor na tabletové rameno. In: *zdravi.doktorka.cz* [online]. 29. června 2017 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://zdravi.doktorka.cz/pozor-na-tabletove-rameno>

PROCHÁZKOVÁ, Klára. *Současné časopisy pro děti (vývojové tendence a recepty)* [online]. Brno, 2013 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/322395/pedf_m/Soucasne_casopisy_pro_deti_DP_Klara_Prochazkova.pdf
Diplomová práce. Masarykova univerzita.

PRŮCHA, Jan, Jiří MAREŠ a Eliška WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-772-8.

REDAKCE. Patří mobilní telefony do dětských rukou?. In: *denik.cz* [online]. 20. srpna 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/dva-pohledy-patri-mobilni-telefony-do-detskych-rukou-20160820.html

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 8071789267.

ŘEHÁKOVÁ, Markéta. V Česku vzniká nová televize pro děti. Tuty TV vsadí na youtubery a animované pořady. In: *byznys.ihned.cz* [online]. 18. května 2017 [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-65733970-v-cesku-vznika-nova-televize-pro-deti-tuty-tv-vsadi-na-youtubery-a-animovane-porady>

SLOBODA, Zdeněk. Mediální výchova v rodině: postoje, nástroje, výzvy. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-4496-3.

Smartphone. In: *it-slovník.cz* [online]. © 2008 – 2018 [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/smartphone>

SZOTKOWSKI, René, Kamil KOPECKÝ a Veronika KREJČÍ. *Nebezpečí internetové komunikace IV*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3911-2.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka. *Přehled vývojové psychologie*. 2. nezm. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 8024406292.

Tiskové zprávy. In: *nielsen-admosphere.cz* [online]. © 2018 Nielsen Admosphere, a.s. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: <http://www.nielsen-admosphere.cz/press/i-pro-deti-uz-jsou-chytre-technologie-standardem-ve-skupine-10-14-let-ma-vlastni-smartphone-8-z-10-deti/>

URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Karol MURDZA. *Masová komunikace a veřejné mínění*. Praha: Grada, 2011. *Žurnalistika a komunikace*. ISBN 9788024735634

Výsledky Studie mediální gramotnosti osob mladších 15 let. In: *detiamedia.cz* [online]. 26. září 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: http://www.detiamedia.cz/art/2658/vysledky-studie-medialni-gramotnosti-osob-mladsich-15-let.htm?page_idx=10

WITISKOVÁ, Šárka. *Knihy Daniely Fischerové pro děti a mládež ve výuce na 1. stupni ZŠ* [online]. Brno, 2015 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/e38p9/DP_Daniela_Fischerova.pdf Diplomová práce. Masarykova univerzita.

Seznam použitých zkratk

IT	Informační technologie
ŠVP	Školní vzdělávací plán
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
PŘEHRÁVAČ CD	Přehrávač kompaktního disku
PC HRA	Počítačová hra
TV	Televize
Aj.	A jiné
Např.	Například
Tzv.	Takzvaně

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1: Zastoupení respondentů podle pohlaví	37
Tabulka č. 2: Množství hodin denně strávených sledováním televize	38
Tabulka č. 3: Zjištěné preference sledování programů v televizi	39
Tabulka č. 4: Výskyt chytrých telefonů u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy	40
Tabulka č. 5: Množství hodin denně strávených na chytrém telefonu	41
Tabulka č. 6: Výskyt mobilních dat u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy	42
Tabulka č. 7: Výskyt používání chytrého telefonu v prostředí základní školy	43
Tabulka č. 8: Omezování internetu od rodičů	44
Tabulka č. 9: Dodržování omezení	45
Tabulka č. 10: Množství hodin denně strávených na internetu	46
Tabulka č. 11: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 3. třídy	47
Tabulka č. 12: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 4. třídy	47
Tabulka č. 13: Oblíbenost a preference médií u žáků 5. třídy	47
Tabulka č. 14: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků mladšího školního věku	47
Tabulka č. 15: Využívání internetu	50
Tabulka č. 16: Volnočasové aktivity žáků, po příchodu domu ze školy	51
Tabulka č. 17: Oblíbenost elektronických her	52
Tabulka č. 18: Obtíže při používání médií	53

Seznam grafů:

Graf č. 1: Procentuální zastoupení respondentů podle pohlaví	37
Graf č. 2: Množství hodin denně strávených sledováním televize	38
Graf č. 3: Zjištěné preference sledování programů v televizi	39
Graf č. 4: Výskyt chytrých telefonů u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy	40
Graf č. 5: Množství hodin denně strávených na chytrém telefonu	41
Graf č. 6: Výskyt mobilních dat u vybraných žáků 3., 4. a 5. třídy základní školy	42
Graf č. 7: Výskyt používání chytrého telefonu v prostředí základní školy	43
Graf č. 8: Omezování internetu od rodičů	44
Graf č. 9: Dodržování omezení	45
Graf č. 10: Množství hodin denně strávených na internetu	46
Graf č. 11: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 3. třídy	48
Graf č. 12: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 4. třídy	48
Graf č. 13: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků 5. třídy	49
Graf č. 14: Oblíbenost a preference médií u vybraných žáků mladšího školního věku	49
Graf č. 15: Využívání internetu	50
Graf č. 16: Volnočasové aktivity žáků, po příchodu domu ze školy	51
Graf č. 17: Oblíbenost elektronických her	52
Graf č. 18: Obtíže při používání médií	53

Seznam příloh

Příloha č. 1. Dotazník

PŘÍLOHA Č. 1 DOTAZNÍK

Vážení žáci,

jmenuji se Lenka Němcová a studuji na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Chtěla bych vás poprosit o pomoc při vyplnění dotazníku. Cílem tohoto dotazníku je zjistit, jak na žáky 1. stupně základní školy působí masmédiá.

Velmi vás prosím o pravdivé a úplné vyplnění dotazníku. Přispějete tak k poznání dané problematiky. Tento dotazník je anonymní, tedy neuvádějte nikde své jméno

U každé otázky máte v závorce napsáno, jak označit správnou odpověď.

1. Jsi: (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Dívka
- b) Chlapec

2. Do kolikáté třídy chodíš? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Chodím do 3. třídy
- b) Chodím do 4. třídy
- c) Chodím do 5. třídy

3. Kolik hodin přibližně sleduješ televizi? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Maximálně 1 hodinu
- b) 1–2 hodiny
- c) 3 a více hodin
- d) Nevím, nedokážu odhadnout
- e) Nesleduji televizi vůbec

4. Co v televizi sleduješ nejčastěji? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Filmy
- b) Seriály
- c) Pohádky
- d) Zprávy
- e) Dokumenty
- f) Soutěže
- g) Sport
- h) Hudební kanály
- i) Nesleduji/nemáme TV

5. Máš svůj vlastní chytrý telefon (smartphone = mobil s možností připojení k internetu)? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

6. Kolik času trávíš na svém chytrém telefonu? (zakroužkuj jednu odpověď, pokud si nevybereš správnou odpověď, napiš svou vlastní odpověď na řádek)

- a) Maximálně 1 hodinu denně
- b) 1–2 hodiny denně
- c) 3–4 hodiny denně
- d) 5 a více hodin denně
- e) Jiné (napiš, jen pokud sis nevybral z nabízených odpovědí).....
- f) Nemám chytrý telefon/nechodím na mobil

7. Máš ve svém telefonu mobilní data? = kdykoliv se můžeš připojit k internetu? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

8. Používáš svůj chytrý telefon při výuce, nebo o přestávce ve škole? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Telefon používám jen ve výuce
- b) Telefon používám jen o přestávce
- c) Telefon používám ve výuce i o přestávce
- d) Chytrý telefon nepoužívám ve škole

9. Říkají ti tvoji rodiče, nebo někdo jiný z rodiny, jako dlouho můžeš být na internetu? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

10. Dodržíš omezení času, které máš od rodičů, nebo někoho z rodiny? = když ti někdo řekne, jak dlouho máš být na internetu/mobilu/počítači dodržíš to? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nechci odpovídat

11. Kolik času na internetu denně strávíš? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Maximálně 1 hodinu
- b) 1–2 hodiny
- c) 3–4 hodiny
- d) Nevím, nedokážu odhadnout
- e) Nechodím na internet

12. Níže uvedená média seřad' podle oblíbenosti. Na řádek uved' 1 – 7 (1 = pro mě nejoblíbenější, 7 = pro mě nejméně oblíbené)

- a) Přehrávač CD
- b) Televize
- c) Internet
- d) Kniha
- e) Časopis
- f) Rádio
- g) PC hra

13. Co děláš na internetu nejčastěji? (zakroužkuj jednu odpověď, pokud si nevybereš správnou odpověď, napiš svou vlastní odpověď na řádek)

- a) Hledám různé informace, které mi pomohou udělat domácí úkol/přípravu do školy
- b) Hraji počítačové hry
- c) Čtu si internetové články
- d) Jsem na sociální síti (Facebook, Skype, Instagram, WhatsApp...)
- e) Sleduji videa, filmy (YouTube...)
- f) Nechodím na internet
- g) Jiné (napiš, jen pokud sis nevybral z nabízených odpovědí).....

14. Když přijdeš ze školy domů, co děláš nejčastěji? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Sportuji
- b) Jdu ven s kamarády/sám
- c) Dělán si domácí úlohy, přípravu do školy
- d) Jsem na internetu
- e) Jsem na mobilu
- f) Dívám se na TV
- g) Čtu si knížku/časopis/noviny
- h) Poslouchám písničky
- i) Jsem s rodinou/se sourozenci

15. Jakou hru, ať už na počítači nebo na mobilu máš nejraději? (zakroužkuj jednu odpověď)

- a) Sportovní (fotbal, hokej, minigolf, tenis, kulečnick, basketbal...)
- b) Bojové (válečné, rytíři, gladiátoři, ninja...)
- c) Hry se zvířaty (starání se o zvířata, kočky, pejsci...)
- d) Vaření (Papas hry, restaurace...)
- e) Logické (spojování, hledání správné cesty...)
- f) Karetní (Solitaire, Poker...)
- g) Závodní (auta, závody...)
- h) Dívčí (oblékání, makeup, kadeřnictví...)
- i) Hry pro dva (hru hrají 2 hráči)

16. Když dlouho používáš mobilní telefon, tablet/počítač/notebook, bolí tě někdy něco? (zakroužkuj jednu odpověď, pokud si nevybereš správnou odpověď, napiš svou vlastní odpověď na řádek)

- a) Oči
- b) Za krkem
- c) Rameno
- d) Záda
- e) Ruce, prsty
- f) Jiné (napiš, jen pokud sis nevybral z nabízených odpovědí).....
- g) Nic mě nebolí

17. Prosím krátce popiš, co považuješ za nebezpečné na internetu:

.....
.....

Děkuji za spolupráci a přeji ti hezký den!

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Lenka Němcová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PhDr. René Szotkowski, Ph.D.
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Masmédia a žáci 1. stupně základní školy
Název v angličtině:	Mass media and children in primary school
Anotace práce:	Bakalářská práce je zaměřena na aspekty vybraných masmédií u žáků 1. stupně základní školy. Je rozdělena na teoretickou část a praktickou část. V teoretické části jsou vymezeny a definovány základní pojmy jako média, masmédia. Následně jsou vymezeny funkce a rozdělení médií. Jedna z teoretických kapitol je věnována žákům mladšího školního věku a mediální výchově. Praktická část popisuje realizaci a výsledky průzkumu, jehož cílem bylo zjistit nejdůležitější aspekty vybraných masmédií u vybraných žáků
Klíčová slova:	Média, masová média, televize, chytrý mobilní telefon, internet, děti, žáci prvního stupně základní školy
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis is focused on aspects of selected mass media in primary school pupils. It is divided into a theoretical part and a practical part. The theoretical part defines the basic concepts as media, mass media. Subsequently, the functions and the division of media are defined. One of the theoretical chapters is dedicated to pupils of younger school age and media education. The practical part describes the realization and the results of the survey aimed at finding out the most important aspects of selected mass media in selected pupils.
Klíčová slova v angličtině:	Media, mass media, television, smartphone, the Internet, children, pupils
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 – Dotazník
Rozsah práce:	67
Jazyk práce:	Čeština